กรมปศุสัตว์

รายงานประจำปี 2561

ANNUAL REPORT 2018

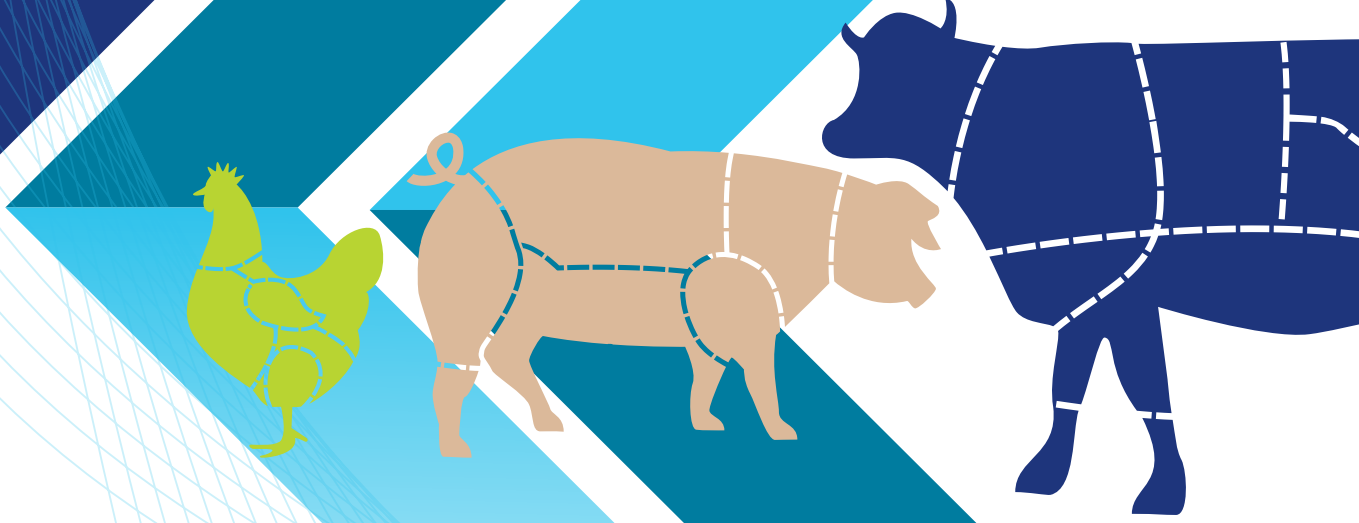

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

Bureau of Livestock Standards and Certification

รายงานประจำปี 2561
ANNUAL REPORT 2018

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์
กรมปศุสัตว์

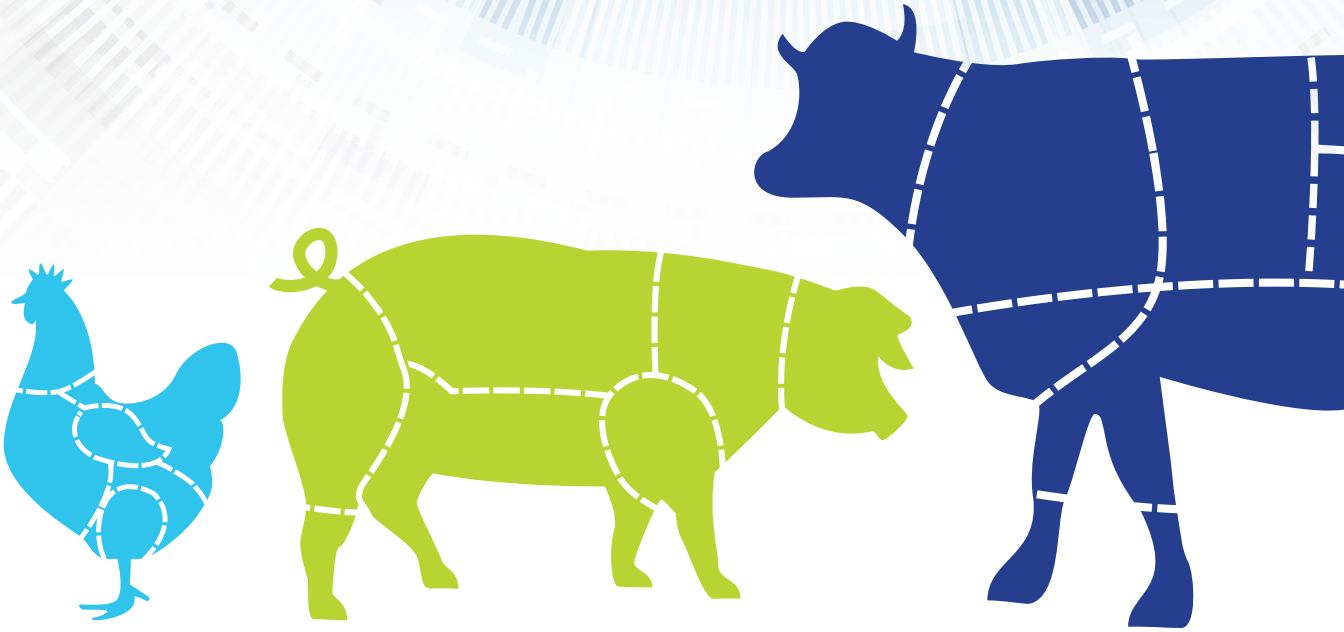

คำนำ
PREFACE

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ได้สร้างความมั่นใจในการบริโภคสินค้าปศุสัตว์แก่ประชาชนทั้งในไทยและต่างประเทศมาโดยตลอด ด้วยการดำเนินการควบคุม รับรอง ตรวจสอบ และติดตามฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ โรงงานส่งออกสินค้าปศุสัตว์ และโรงงานที่ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้เกิดมาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อม การควบคุมโรคระบาด สนับสนุนการวิจัย และพัฒนา พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบการ รวมถึงประสานความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาและยอมรับในระดับสากล การจัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2561 จึงได้นำเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตลอดทั้งปี 2561 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของเราทำให้สินค้าปศุสัตว์ไทยได้รับความเชื่อมั่นด้วยมาตรฐานและคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือรายงานประจำปี 2561 ของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ จักเป็นประโยชน์ในการศึกษาและอ้างอิงแก่ท่านผู้อ่าน และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐ และเอกชนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนจนทำให้หนังสือเล่มนี้ประสบผลสำเร็จด้วยดี

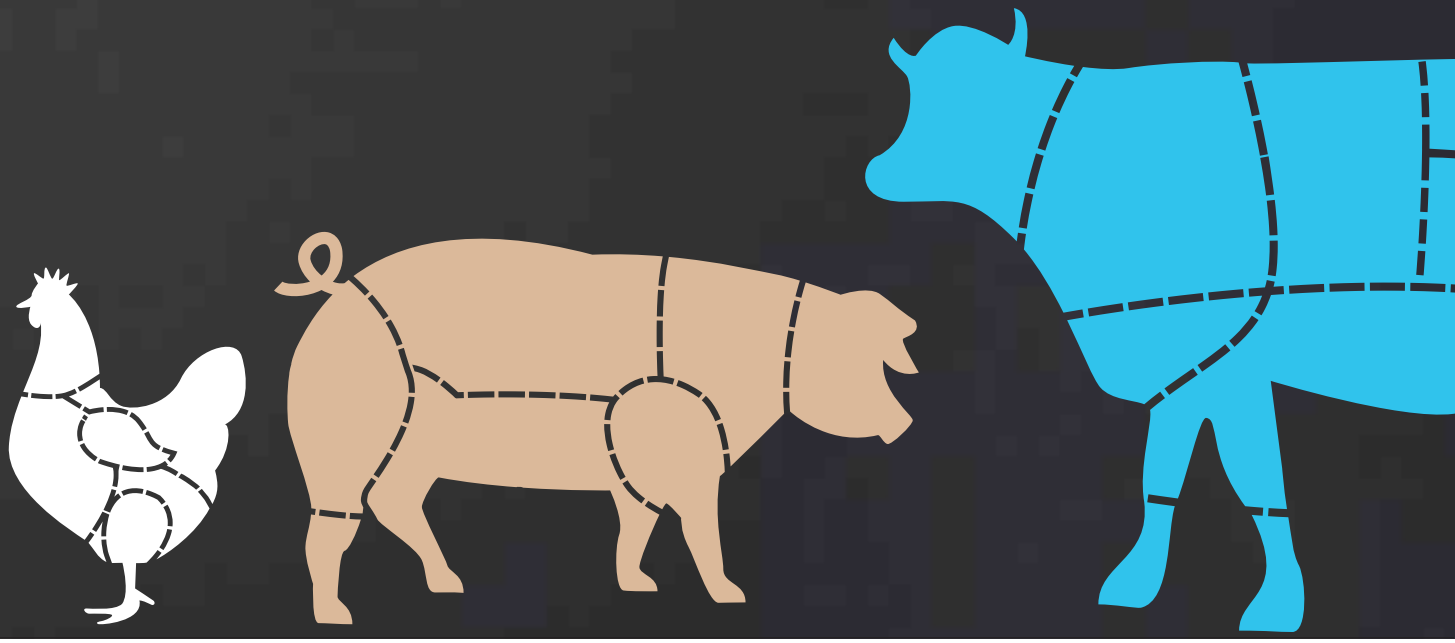

สารบัญ
CONTENTS

1. คณะผู้บริหาร 1

2. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ 2

3. โครงสร้างการบริหารงาน อัตรากำลัง – งบประมาณปี 2561 4

4. กิจกรรม/โครงการสำคัญปีงบประมาณ 2561 5

- การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (GAP) 5
- ระบบคอมพาร์ทเมนต์สัตว์ปีกปลอดโรคไข้หวัดนก 8
- ปศุสัตว์อินทรีย์ (Organic livestock) 9
- โครงการส่งเสริมพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียด้านการปศุสัตว์ 11
- โครงการฟาร์มรักษ์สิ่งแวดล้อม 12
- การควบคุมโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ 14
- การรับรองมาตรฐานการผลิตของโรงฆ่าสัตว์ และโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก 16
- การตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปเพื่อการส่งออกและการดำเนินงาน 21
- การตรวจสอบมาตรฐานการผลิตของโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออก 25
- การตรวจสอบและเฝ้าระวังสารตกค้าง 27
- โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์ 32
- การรับรองการปฏิบัติทางสุขลักษณะที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมไข่ 33
- การรับรองการปฏิบัติที่ดี (GMP) สำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ 35
- โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน 36
- โครงการไข่สดปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ไข่ OK) 39
- กิจกรรมโครงการเนื้อสัตว์ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK) 41
- การรับรองสินค้าปศุสัตว์ Q – mark 43
- โครงการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ ปี 2561 45
- การตรวจประเมินความปลอดภัยของประเทศคู่ค้า 47

สารบัญ
CONTENTS

5. การพัฒนาองค์กร 51

- รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ 51
- การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ 54
- การอบรมสัมมนา บุคลากรกรมปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2561 60
- งานวิชาการประจำปีงบประมาณ 2561 69
- รายงานกิจกรรมบูรณาการร่วมกับสำนักอื่น 70

6. สถิติที่เกี่ยวข้อง 71

- เปรียบเทียบสถิติจำนวนสัตว์จากฟาร์มมาตรฐานทั่วประเทศ ปี 2554-2561 71
- สถิติเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับรองปศุสัตว์อินทรีย์ ปี 2558-2561 72
- สถิติเปรียบเทียบจำนวนโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ ปี 2557-2561 73
- สถิติเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับรอง GMP และ Q mark เพื่อการจำหน่ายในประเทศ ปี 2557-2561 74
- ปริมาณและข้อมูลการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป รายประเทศ ปี 2557-2561 75
- ปริมาณและข้อมูลการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป รายเดือน ปี 2561 78
- ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์แปรรูป ปี 2561 79
- ปริมาณและข้อมูลการส่งออกสินค้าปศุสัตว์แปรรูปกลุ่มอาหาร Non-Frozen ปี 2556-2561 80
- ปริมาณและข้อมูลการส่งออกสินค้าปศุสัตว์แปรรูปกลุ่มอาหาร Non-Frozen ปี 2561 81
- ปริมาณและข้อมูลการส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยง (Pet food) ปี 2561 82
- สถิติมาตรฐานฮาลาล 83

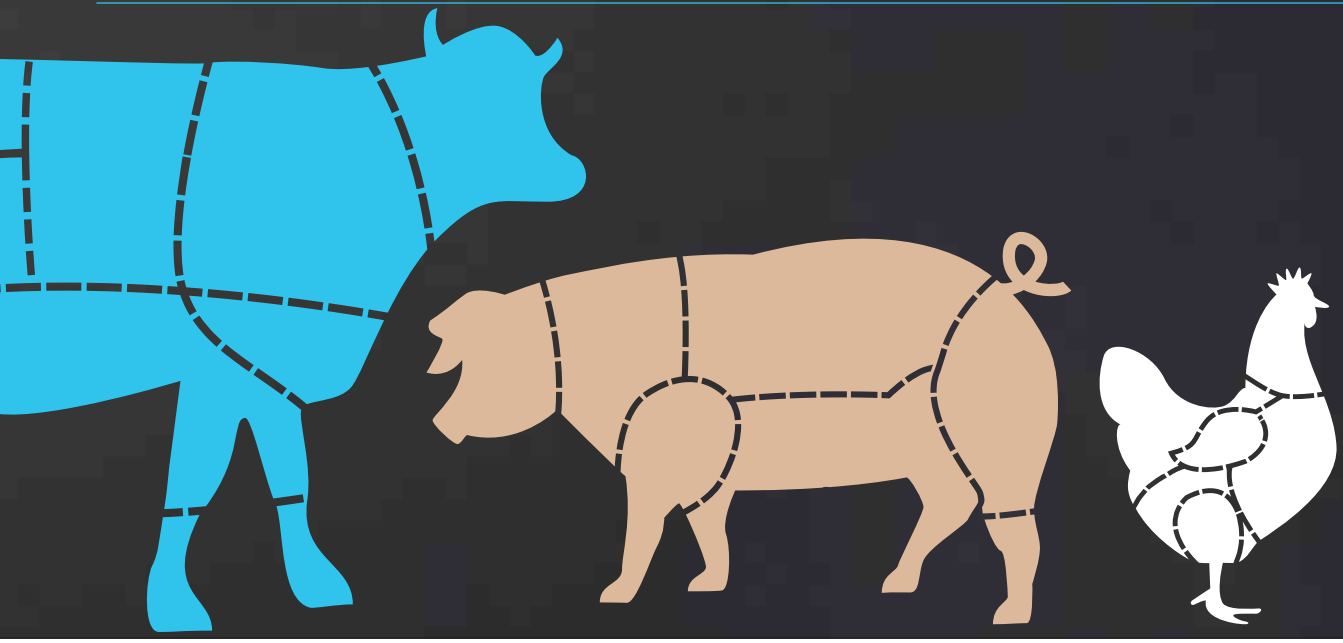

คณะผู้บริหาร

นายโสภัชย์ ชวาลกุล
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบ
และรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

นางธนิดา หรินทรานนท์
ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านมาตรฐานการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ

ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านพัฒนาระบบและรับรองคุณภาพเนื้อสัตว์
และผลิตภัณฑ์สัตว์

นางสาวคชาภรณ์ เต็มยอด
ผู้อำนวยการ
กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์

นายอภินันท์ คงนุรัตน์
ผู้อำนวยการ
กลุ่มตรวจสอบมาตรฐาน
ด้านการปศุสัตว์

นายพัฒน์พงษ์ โลหะอนุกูล
ผู้อำนวยการ
กลุ่มควบคุมโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ

นายอุดม จันทร์ประไพภัทร
ผู้อำนวยการ
กลุ่มมาตรฐานด้านการปศุสัตว์

นายมารุต เชียงเถียร
ผู้อำนวยการ
กลุ่มพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ฮาลาล

นายอภินันท์ คงนุรัตน์
รักษาการผู้อำนวยการ
กลุ่มบริหารจัดการข้อมูล
ด้านการปศุสัตว์

นายโอฬาร กิจปรีดาบริสุทธิ์
ผู้อำนวยการ
กลุ่มมาตรฐานสิ่งแวดล้อม
ด้านการปศุสัตว์

นางสาวธนวรรณ หอมกระจาย
หัวหน้าฝ่ายบริหาร

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2561

วิสัยทัศน์

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์เป็นองค์กรชั้นนำในการตรวจสอบและรับรองสินค้าปศุสัตว์อย่างมีธรรมาภิบาลที่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้บริโภคในระดับสากล

พันธกิจ

1. ดำเนินการตามกฎหมายสำหรับการปศุสัตว์และข้อตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาและกำหนดมาตรฐานการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ฟาร์มปศุสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ สิ่งแวดล้อมปศุสัตว์และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. พัฒนาระบบประกันคุณภาพ รับรองตรวจสอบคุณภาพสินค้า ระบบการผลิตปศุสัตว์ และสิ่งแวดล้อมปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
4. ประสานงานประเทศคู่ค้าเกี่ยวกับกฎระเบียบการนำเข้าส่งออกสินค้าปศุสัตว์
5. วิเคราะห์ความเสี่ยงและระบบเตือนภัยด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยสินค้าปศุสัตว์ทั้งระบบ
6. ให้คำปรึกษา แนะนำ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

Strategy Map สพส

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์เป็นองค์กรชั้นนำในการตรวจสอบและรับรองสินค้าปศุสัตว์อย่างมีธรรมาภิบาลที่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้บริโภคในระดับสากล

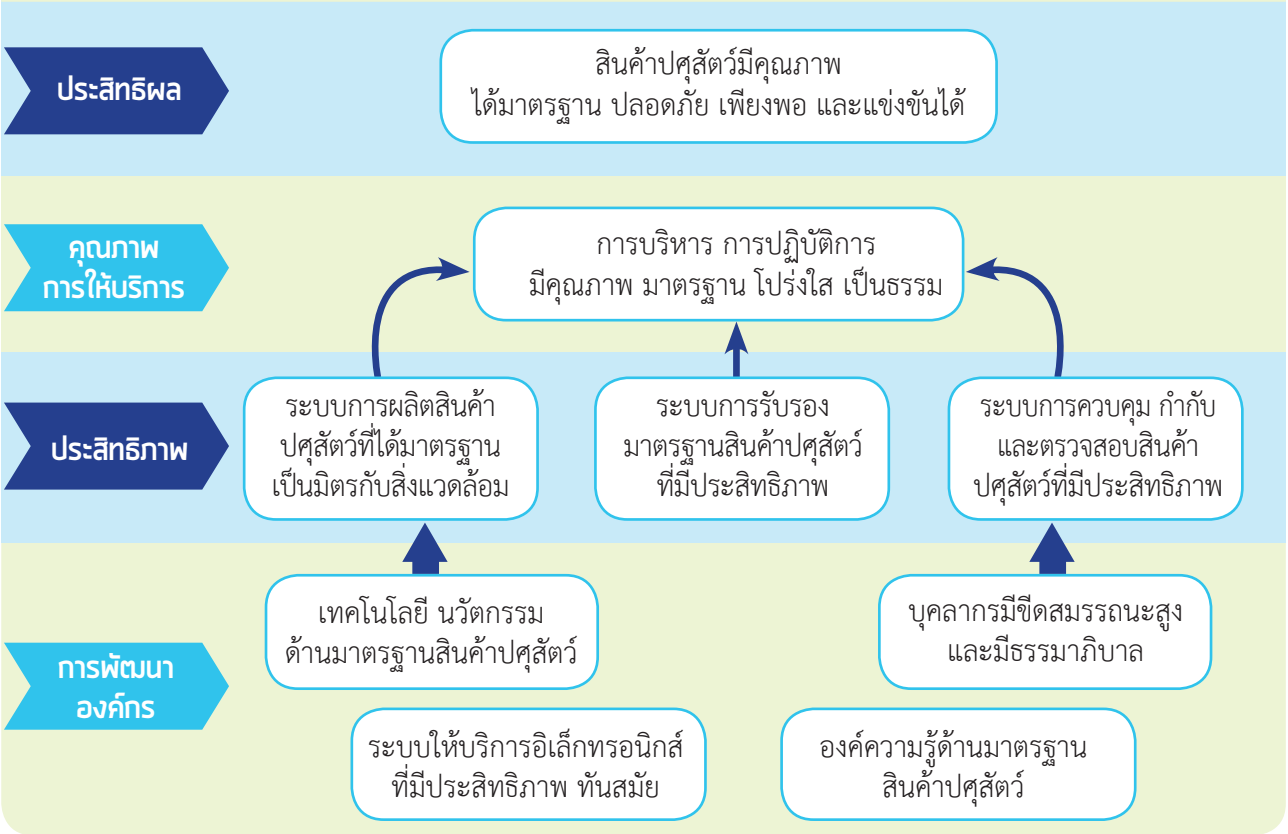

สพส. ประกอบด้วย 7 กลุ่ม 1 ฝ่าย ซึ่งแต่ละกลุ่ม/ฝ่าย มีภารกิจ ดังนี้

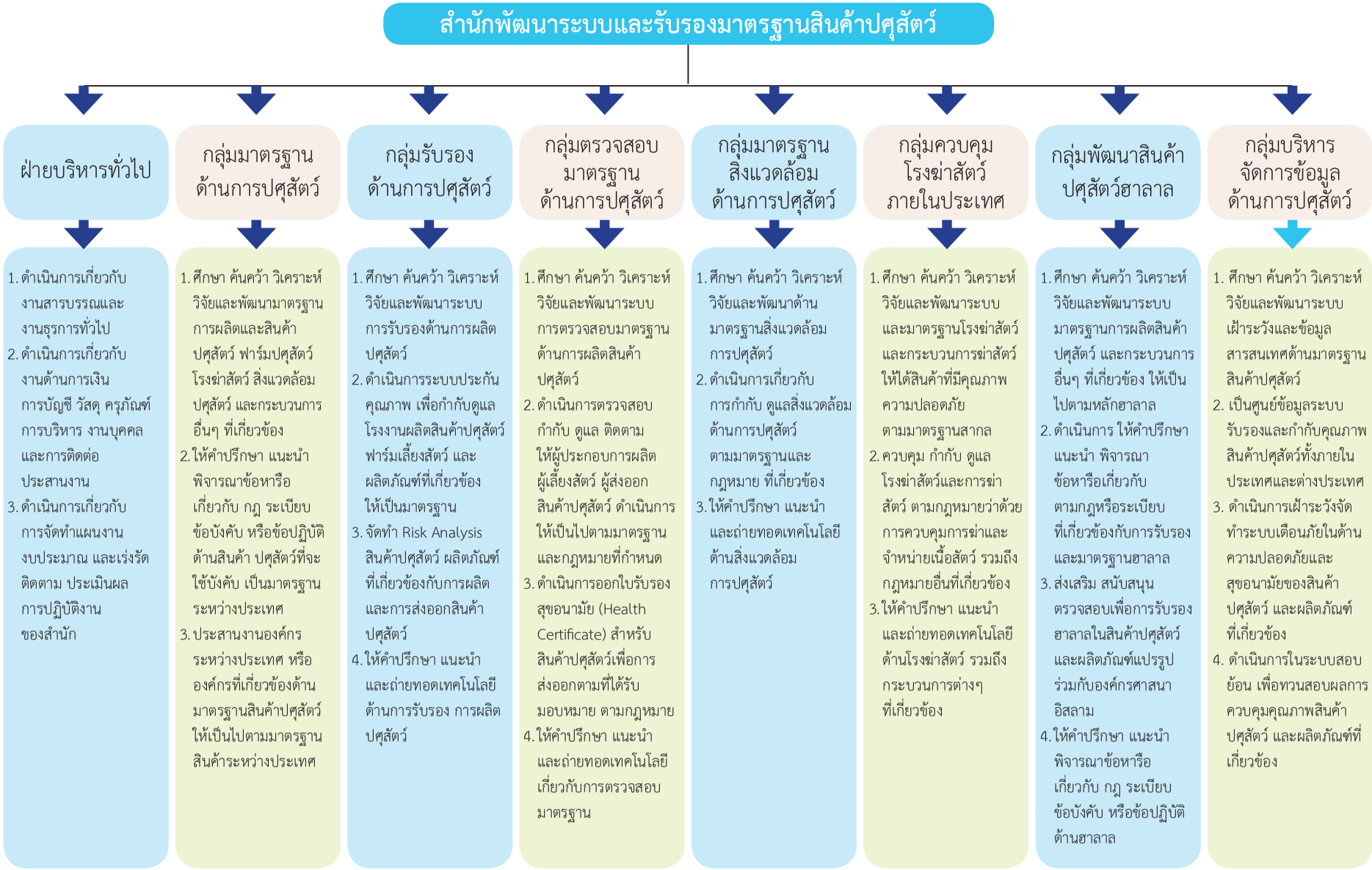

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ สพส. จำนวน 392 คน ดังต่อไปนี้

ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธ.ค. 61

ข้าราชการ จำนวน 77 คน

จำแนกเป็น ชาย จำนวน 36 คน
หญิง จำนวน 34 คน
ตำแหน่งว่าง 7 คน (นายสัตวแพทย์ ว่าง 2 คน สัตวแพทย์ 5 คน)

พนักงานราชการ จำนวน 299 คน

จำแนกเป็น ชาย จำนวน 51 คน
หญิง จำนวน 256 คน

ลูกจ้างประจำ จำนวน 2 คน

จำแนกเป็น ชาย จำนวน 1 คน
หญิง จำนวน 1 คน

งบประมาณ

งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2560	**รวมทั้งสิ้น 305,434,500 บาท**
กิจกรรมตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	119,297,300 บาท
กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์	14,131,700 บาท
กิจกรรมการวิจัยและพัฒนาการปศุสัตว์	1,004,100 บาท
โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	473,700 บาท
กิจกรรมบุคลากรภาครัฐ	167,197,900 บาท

แยกตามหน่วยงาน

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์	144,820,200 บาท
หน่วยงานอื่น ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค	160,614,300 บาท

กิจกรรม/โครงการสำคัญปีงบประมาณ 2561

การตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (Good Agricultural Practice, GAP)

ประเทศไทย เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก การที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) ในปี 2558 ทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศที่มากขึ้น การพัฒนาและการตรวจสอบสินค้าด้านปศุสัตว์ เพื่อให้การรับรองที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นไปตามมาตรฐานสากล จะเพิ่มการยอมรับในสินค้าปศุสัตว์ของไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และเพิ่มความเชื่อมั่นใจต่อผู้บริโภคในการเลือกบริโภคสินค้าปศุสัตว์ที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยมาจากฟาร์มที่มีการเลี้ยงที่ได้มาตรฐาน

ผู้ประกอบการและสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ เป็นผู้มีบทบาทอย่างยิ่งในกระบวนการควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งเรื่อง องค์ประกอบฟาร์ม การจัดการด้านอาหารสัตว์และน้ำ การจัดการฟาร์ม การจัดการสุขภาพสัตว์ การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ ซึ่งถือเป็นต้นน้ำของการผลิตสินค้าทั้งหมด นำมาซึ่งผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่มีคุณภาพและปลอดภัย ในปัจจุบัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง มาตรฐานสินค้าเกษตร: การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 มีจำนวน 20 ชนิดสัตว์ ประกอบด้วย

1. ฟาร์มเป็ดเนื้อ
2. ฟาร์มเป็ดพันธุ์
3. ฟาร์มผึ้ง
4. ฟาร์มเป็ดไข่
5. ฟาร์มนกกระทา
6. ฟาร์มแพะเนื้อ
7. ฟาร์มแกะเนื้อ
8. ฟาร์มนกเขาชวาเสียง
9. ฟาร์มไก่พันธุ์
10. ฟาร์มสุกร
11. ฟาร์มโคนม
12. ฟาร์มแพะนม
13. ฟาร์มไก่ไข่
14. ฟาร์มโคเนื้อ
15. ฟาร์มห่าน
16. สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก
17. ฟาร์มไก่เนื้อ
18. ฟาร์มกวาง
19. ฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย
20. ฟาร์มจิ้งหรีด

ตารางที่ 1 ชนิดสัตว์ จำนวนฟาร์มและจำนวนสัตว์ (GAP)

ลำดับ	ชนิดฟาร์ม	จำนวนฟาร์มมาตรฐาน	จำนวน	หน่วยนับ
1	สุกร	3,879	8,665,599	ตัว
2	ไก่เนื้อ	6,619	357,743,077	ตัว
3	ไก่ไข่	1,536	69,815,271	ตัว
4	ไก่พันธุ์	237	27,361,114	ตัว
5	โคเนื้อ	126	19,719	ตัว
6	โคนม	5,224	188,171	ตัว

ลำดับ	ชนิดฟาร์ม	จำนวนฟาร์มมาตรฐาน	จำนวน	หน่วยนับ
7	เป็ดเนื้อ	285	10,241,376	ตัว
8	เป็ดไข่	21	365,300	ตัว
9	เป็ดพันธุ์	31	751,644	ตัว
10	แพะเนื้อ	93	7,962	ตัว
11	แพะนม	16	569	ตัว
12	แกะเนื้อ	14	3,061	ตัว
13	ผึ้ง	737	175,992	รัง
14	นกกระทา	27	3,319,450	ตัว
15	นกเขาชวาเสียง	3	650	ตัว
16	สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก	91	40,981,813	ตัว/สัปดาห์
17	จิ้งหรีด	7	2,940	กิโลกรัม/รอบ
18	ฟาร์มห่าน	0	0	ตัว
19	ฟาร์มกวาง	0	0	ตัว
20	ฟาร์มไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อย	0	0	ตัว
จำนวนฟาร์มทั้งหมด		**18,946**	**519,643,708**	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ทุกจังหวัด **ข้อมูล** ณ วันที่ 3 พฤษภาคม 2562

สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์

สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ โดยเป็นผู้ที่มีหน้าที่กำกับดูแลด้านสุขภาพสัตว์และสุขอนามัยในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะฟาร์มที่จะได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์นั้น จำเป็นต้องมีสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเลี้ยงสัตว์มีทั้งหมด 10 ประเภท

ตารางที่ 2 สรุปจำนวนสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มที่แยกตามประเภท ประจำปี 2561

ลำดับ	ประเภท	จำนวนคน
1	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มแพะเนื้อแกะเนื้อ	416
2	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มโคเนื้อ	596
3	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มโคนม	1,008
4	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มแพะนม	263
5	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มนกกระทา	56
6	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มผึ้ง	296
7	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสัตว์ปีก	1,950
8	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสุกร	2,251
9	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเป็ดไข่	72
10	สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มไก่เนื้อ	255
รวมทั้งหมด		**7,163**

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ทุกจังหวัด **ข้อมูล** ณ วันที่ 3 พฤษภาคม 2562

หน้าที่และความรับผิดชอบของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม

1. รับผิดชอบงานด้านสัตวแพทย์ โดยจะต้องจัดทำแผนการป้องกันด้านสุขภาพสัตว์ เช่น การป้องกันและการรักษาโปรแกรมการใช้วัคซีน การควบคุมปรสิต ระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ การอบรมผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพสัตว์ และต้องมีการทบทวนแผนทุกปี และลงชื่อกำกับโดยสัตวแพทย์
2. การควบคุมการสั่งยาผสมในอาหารสัตว์ การใช้ การเก็บรักษา และการบ่งชี้อาหารสัตว์ผสมยา เพื่อการใช้ที่ถูกต้องและป้องกันการปนเปื้อนข้าม
3. การควบคุมการใช้ยาภายในฟาร์ม โดยให้ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยาสัตว์ ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร
4. จะต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานในการควบคุมอันตรายจากอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่อาจติดอยู่ในตัวสัตว์ เช่น วิธีปฏิบัติงานการควบคุมเข็มที่หัก ที่จะยังคงค้างอยู่ในตัวสัตว์
5. ทำหน้าที่ในการตรวจสุขภาพสัตว์ก่อนส่งโรงฆ่า
6. มีโปรแกรมการสุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบสภาวะโรคในฟาร์มและโรคสัตว์สู่คน
7. มีระบบการเฝ้าระวังโรค และกรณีเกิดโรคระบาดสัตว์ ให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
8. รับผิดชอบในกรณีมีการตกค้างของสารต้านจุลชีพ และสารเคมีในผลผลิตจากฟาร์ม
9. ควบคุมไม่ให้มีการใช้สารเร่งการเจริญเติบโตในฟาร์ม
10. จัดทำบันทึกการใช้ยา เพื่อให้รู้ถึงสถานะการใช้ยา การบ่งชี้ตัวสัตว์และระยะหยุดยา เช่น ระบุวันที่รักษา หมายเลขสัตว์ จำนวนยาที่ใช้ วันสิ้นสุดการรักษา วันหยุดยา ชื่อของผู้ใช้ยา เป็นต้น

ระบบคอมพาร์ทเมนต์สัตว์ปีกปลอดโรคไข้หวัดนก

จากการที่ประเทศไทยเกิดการระบาดของโรคไข้หวัดนกเมื่อปี 2547 ส่งผลกระทบรุนแรงต่อระบบอุตสาหกรรมสัตว์ปีกของประเทศไทย ทำให้ประเทศคู่ค้าระงับการนำเข้าสินค้าเนื้อสัตว์ปีกของประเทศไทย เกิดความชะงักในระบบการผลิตของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสัตว์ปีกทุกชนิด กรมปศุสัตว์ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านสุขภาพสัตว์ และการผลิตสัตว์ของประเทศ จึงได้นำหลักการการจัดทำคอมพาร์ทเมนต์ขององค์กรสุขภาพสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organization for Animal Health หรือ OIE) มาปรับใช้ และได้ออกประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง ระบบคอมพาร์ทเมนต์ในอุตสาหกรรมสัตว์ปีกไทย พ.ศ. 2549 โดยรับรองเฉพาะฟาร์มสัตว์ปีกเนื้อ (ไก่เนื้อและเป็ดเนื้อ) เท่านั้น จนถึงปี 2560 กรมปศุสัตว์ได้ศึกษาเส้นทางนำเข้าของเชื้อไข้หวัดนกในฟาร์มสัตว์ปีกและสถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก เพื่อใช้วิธีการประเมินความเสี่ยงตามและสร้างมาตรการลดความเสี่ยงตามหลักการของ HACCP ประกอบการจัดทำระบบคอมพาร์ทเมนต์สัตว์ปีกปลอดโรคไข้หวัดนก ตามแนวทางขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) และได้มีประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง การรับรองระบบคอมพาร์ทเมนต์ปลอดโรคไข้หวัดนก พ.ศ. 2560 เพื่อปรับปรุงระบบการรับรองฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย จึงได้มีการนำองค์ความรู้มาเผยแพร่และสร้างการรับรู้แก่ผู้ประกอบการฟาร์มไก่พันธุ์ สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก ฟาร์มไก่เนื้อ สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม และเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับรองระบบคอมพาร์ทเมนต์ฯ เพื่อให้สามารถใช้วิธีการประเมินความเสี่ยงฯ นี้ ปรับปรุงระบบความปลอดภัยทางชีวภาพของสถานประกอบการ เพื่อให้ระบบความปลอดภัยทางชีวภาพมีประสิทธิภาพสร้างความเชื่อมั่นต่อประเทศคู่ค้า

ปศุสัตว์อินทรีย์ (Organic Livestock)

ในระยะที่ผ่านมาคนไทยคงคุ้นเคยกับคำว่าเกษตรอินทรีย์และข่าวสารจากกระแสความนิยมผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคที่ห่วงใยสุขภาพและคุณภาพชีวิตมีมากขึ้น โดยเกษตรอินทรีย์มีมาตรฐานการผลิตและระบบการตรวจสอบรับรองเพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ และช่วยขยายโอกาสทางการตลาดให้กับเกษตรกรผู้ผลิตมากขึ้น

มาตรฐานสินค้าเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์ โดย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย

- เล่ม 1 - 2552 : การผลิต แปรรูป แสดงฉลาก และจำหน่ายผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
- แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร เล่ม 1 (G) - 2557 การผลิต แปรรูป แสดงฉลาก และจำหน่ายผลิตผลและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์
- เล่ม 2 - 2554 : ปศุสัตว์อินทรีย์
- เล่ม 6 - 2556 : ผึ้งอินทรีย์

ขอบข่ายการรับรองปศุสัตว์อินทรีย์ มีทั้งหมด 7 ขอบข่าย

- ระบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์
- ระบบการผลิต ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์อินทรีย์
- ระบบการผลิตผึ้งอินทรีย์
- ระบบการผลิต ผลิตภัณฑ์ผึ้งอินทรีย์
- ระบบการผลิตพืชอาหารสัตว์อินทรีย์
- ระบบการผลิตอาหารสัตว์สำเร็จรูปอินทรีย์
- ระบบการผลิตวัตถุดิบอาหารสัตว์อินทรีย์

สรุปขั้นตอนการขอรับรองปศุสัตว์อินทรีย์

1. เกษตรกรต้องปรับปรุงฟาร์มตามข้อกำหนดการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ โดยขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จังหวัด
2. เกษตรกรหรือผู้ประกอบการยื่นแบบฟอร์มการขอรับรองที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและปศุสัตว์อำเภอ
3. กรมปศุสัตว์จะจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจประเมินฟาร์ม
4. เกษตรกรสามารถดำเนินการผลิตครบถ้วนเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์ กรมปศุสัตว์จะพิจารณาให้การรับรอง เป็นเวลา 3 ปี

ในปีงบประมาณ 2561 มีฟาร์ม/สถานประกอบการตามเป้าหมายโครงการปศุสัตว์อินทรีย์ จำนวน 70 แห่ง และได้ดำเนินการตรวจประเมินตามแบบฟอร์มและเอกสารประกอบการปฏิบัติงานที่สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ได้กำหนด จำนวน 105 แห่ง โดยมีฟาร์มที่ได้รับการรับรองปศุสัตว์อินทรีย์ (รายใหม่) จำนวน 46 แห่ง

ผลงานการรับรองของกรมปศุสัตว์ในปัจจุบัน ให้การรับรองปศุสัตว์อินทรีย์ จำนวนรวม 197 แห่ง ภายใต้ ตราสัญลักษณ์ DLD ORGANIC มีรายละเอียด ดังนี้

ขอบข่าย	จำนวน (แห่ง)	จังหวัดที่ได้รับรอง
ระบบการผลิตโคนมและน้ำนมดิบอินทรีย์	13	สระบุรี (10 ฟาร์ม) นครราชสีมา (3 ฟาร์ม)
ระบบการผลิต ผลิตภัณฑ์น้ำนมพาสเจอไรส์อินทรีย์	1	นครราชสีมา (1 โรงงาน)
ระบบการผลิตไก่พื้นเมืองอินทรีย์	5	นครปฐม (1 ฟาร์ม) อำนาจเจริญ (2 ฟาร์ม) นครศรีธรรมราช (1 ฟาร์ม) เชียงราย (1 ฟาร์ม)
ระบบการผลิตไก่งวงอินทรีย์	1	มหาสารคาม (1 ฟาร์ม)
ระบบการผลิตไก่ไข่และไข่ไก่อินทรีย์	171	ลำปาง (1 ฟาร์ม) เชียงราย (57 ฟาร์ม) สุรินทร์ (4 ฟาร์ม) อำนาจเจริญ (13 ฟาร์ม) ระยอง (1 ฟาร์ม) ยโสธร (94 ฟาร์ม) (อุทัยธานี 1 ฟาร์ม)
ระบบการผลิต ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์อินทรีย์ (ศูนย์รวบรวมไข่ไก่อินทรีย์)	1	เชียงราย (1 โรงงาน)
ระบบการผลิตไก่เนื้ออินทรีย์	1	ลำปาง (1 ฟาร์ม)
ระบบการผลิต ผลิตภัณฑ์เนื้อไก่อินทรีย์ (โรงฆ่า)	1	เชียงราย (1 โรงงาน)
ระบบการผลิตวัตถุดิบอาหารสัตว์อินทรีย์ (ปลาป่น)	2	ระนอง (2 โรงงาน)
ระบบการผลิตพืชอาหารสัตว์อินทรีย์	1	นครราชสีมา (1 ฟาร์ม)
รวม	**197**	**13 จังหวัด**

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ **ข้อมูล** ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

การจ้างเหมาออกแบบระบบบำบัดน้ำเสีย สำหรับโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กและขนาดกลาง (สำหรับสุกร สัตว์ปีก โค กระบือ แพะ แกะ)

ปัจจุบันปัญหาสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กและขนาดกลางที่ได้รับอนุญาตแล้วมีในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะที่อยู่ใกล้ชุมชนและแหล่งน้ำ พบว่าส่วนใหญ่ยังขาดระบบบำบัดน้ำเสีย และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสีย กลิ่นเหม็น แมลงวัน และมลพิษทางเสียง ก่อให้เกิดการร้องเรียนจากเหตุเดือดร้อนรำคาญกับชุมชนโดยรอบ แม้ว่าในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้กิจกรรมการฆ่าสัตว์เป็นประเภทกิจกรรมที่ต้องมีการควบคุมและขออนุญาต และมีระบบบำบัดน้ำเสียและของเสียที่ถูกสุขลักษณะ แต่ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กและขนาดกลางในหลายพื้นที่ยังขาดระบบบำบัดน้ำเสีย และยังขาดความรู้และหลักปฏิบัติในการจัดการภายในโรงฆ่าสัตว์ที่เหมาะสม จึงทำให้ปัญหาน้ำเสียและของเสียยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง

กรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำงานใกล้ชิดกับโรงฆ่าสัตว์ ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ มักได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีน้ำทิ้งจากโรงฆ่าสัตว์ และขอแบบแปลนมาตรฐานระบบบำบัดน้ำเสีย พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียแก่ผู้ประกอบการมาโดยตลอด ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือผู้ประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กและขนาดกลางให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นการสร้างเครื่องมือให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ ในการสนับสนุนผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์จัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงฆ่าสัตว์อย่างเหมาะสมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐ โดยเฉพาะกรมปศุสัตว์จะต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กและขนาดกลางให้สามารถประกอบกิจการฆ่าสัตว์ได้อย่างถูกต้องตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชุมชน

โครงการฟาร์มรักษ์สิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันการเลี้ยงปศุสัตว์ นั้น ก่อปัญหาด้านมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะฟาร์มสุกร เป็นอีกหนึ่งสาเหตุในการก่อให้เกิดผลกระทบดังกล่าว เช่น กลิ่น มูลสุกร และน้ำทิ้งจากการชำระล้างสุกรและโรงเรือนลงสู่แม่น้ำลำคลองสาธารณะ ดังนั้น จึงได้มีการจัดให้มีโครงการ ฟาร์มรักษ์สิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกร ซึ่งโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาและกระตุ้นจิตสำนึกของเกษตรกรในการจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐานเพื่อลดปัญหาด้านกลิ่น และน้ำเน่าเสียซึ่งอาจให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนในบริเวณใกล้เคียง จึงควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกร

ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2561 มีฟาร์มสุกรเข้าร่วมโครงการ และผ่านการประเมินจากสำนักงานปศุสัตว์เขต 1 – 8 และสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ จำนวน 93 ฟาร์ม

ระดับคะแนน (ฟาร์ม)					
เขต	จำนวนฟาร์ม ที่เข้าร่วมโครงการ	5 ดาว 90 - 100	4 ดาว 80 - 89	3 ดาว 70 – 79	ไม่ผ่านเกณฑ์ ต่ำกว่า 60
1	12	1	2	7	2
2	13	9	2	2	-
3	10	6	3	1	-
4	10	6	4	2	-
5	12	8	3	1	-
6	12	8	4	-	-
7	12	3	3	6	-
8	10	4	6	-	-
รวม	93	45	27	19	2

โครงการฟาร์มรักษ์สิ่งแวดล้อม

กลุ่มมาตรฐานสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์ สพส. โทร. 02-653-4444 ต่อ 3161, 3162

"ของเสีย" จากการผลิตปศุสัตว์ เช่น มูลสัตว์ และ น้ำทิ้งจากการชำระล้างตัวสัตว์และโรงเรือน รวมถึงกลิ่น หากมีการจัดการไม่เหมาะสม อาจก่อปัญหาด้านมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมและความเดือดร้อนแก่ประชาชนในบริเวณใกล้เคียง โดยเฉพาะฟาร์มสุกรที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตาม พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ดังนั้น จึงมีการจัดตั้ง "โครงการฟาร์มรักษ์สิ่งแวดล้อม" ในฟาร์มสุกร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาและกระตุ้นจิตสำนึกของเกษตรกรในการจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐาน การจัดการของเสียและนำของเสียมาใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม อีกทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดความภาคภูมิใจและมีจิตสำนึกในการจัดการของเสียที่ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เขต	จำนวนฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการ	ระดับคะแนน (ฟาร์ม) 5 ดาว (90 – 100)	4 ดาว (80 – 89)	3 ดาว (70 – 79)
1	12	1	2	7
2	13	9	2	2
3	10	6	3	1
4	10	6	1	2
5	12	8	3	1
6	12	8	4	-
7	12	3	3	6
8	10	4	6	-
รวม	91	45	27	19

จำนวนฟาร์มผ่านการประเมินประจำปีงบประมาณ 2561
จากสำนักงานปศุสัตว์เขต 1 – 8 จำนวน 91 ฟาร์ม จากทั้งหมด 93 ฟาร์ม

รางวัลที่ได้รับ

ป้ายอะคริลิคสำหรับฟาร์มระดับ 5 ดาว
คะแนนสูงสุด 30 อันดับของประเทศ**

ใบประกาศนียบัตรสำหรับ
ฟาร์มระดับ 5, 4 และ 3 ดาว

อย่าพลาด!!

นวัตกรรม.. น้ำหมักสมุนไพร
ดับกลิ่นทันใจ ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม
แจกฟรี !! ไม่มีหวงสูตร

- ✓ ขจัดกลิ่น
- ✓ กำจัดแมลง
- ✓ บำบัดน้ำเสีย
- ✓ ยับยั้งจุลินทรีย์ก่อโรค ฯลฯ

การควบคุมโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ

ตามที่พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 โดยมีสาระสำคัญในเรื่องหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบกิจการฆ่าสัตว์ให้มีเอกภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงระบบการควบคุมการตรวจสอบสุขอนามัยในกระบวนการขนส่งเนื้อสัตว์และการตรวจสอบย้อนกลับ ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีเอกภาพและสร้างระบบการควบคุมตรวจสอบคุณภาพในกระบวนการฆ่าสัตว์และการขนส่งเนื้อสัตว์เพื่อการจำหน่ายให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นและเพื่อสร้างความปลอดภัยด้านอาหาร อันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัย

กรมปศุสัตว์ในฐานะหน่วยงานหลักของประเทศที่มีหน้าที่ในการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพสินค้าปศุสัตว์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปศุสัตว์โดยกำกับดูแลตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตระดับฟาร์ม โรงฆ่าสัตว์จนถึงผู้บริโภค (From Farm to Table) ตามมาตรการอาหารปลอดภัยของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปัจจุบันโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับใบอนุญาตประกอบกิจการฆ่าสัตว์ถูกต้องตามกฎหมายและดำเนินการทั้งสิ้น จำนวน 2,463 แห่ง

ในปี 2561 ได้มีการจัดอบรมหลักสูตร “พนักงานตรวจโรคสัตว์” สำหรับบุคคลภายนอก เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานที่ใช้ในการควบคุมการผลิตเนื้อสัตว์ให้เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล สามารถทำหน้าที่ตรวจสุขภาพสัตว์ก่อนเข้าสู่กระบวนการฆ่าสัตว์และตรวจสภาพสัตว์ภายหลังการฆ่าสัตว์เพื่อคัดเลือกเนื้อสัตว์ที่เหมาะสมต่อการบริโภคจากโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรองจากรัฐ ออกสู่ตลาดเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคภายในประเทศ

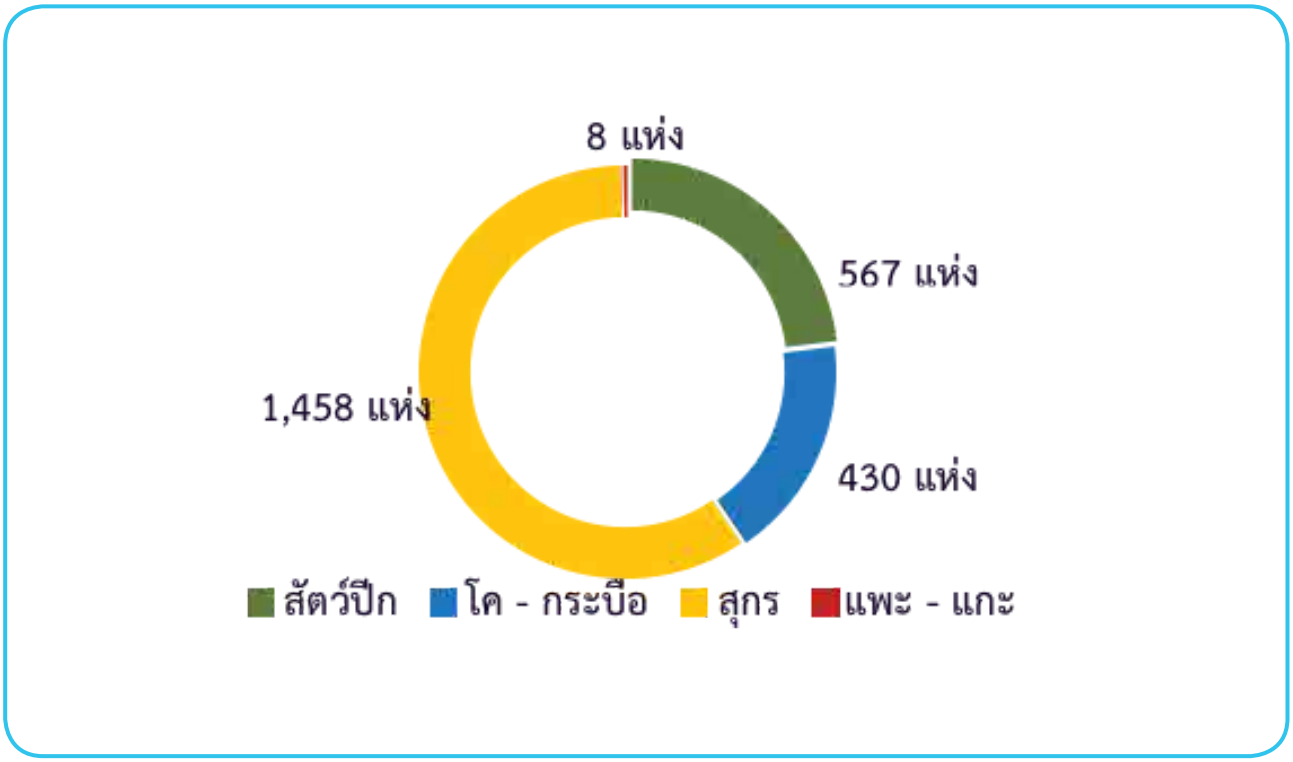

ผลการดำเนินงานด้านการบังคับใช้กฎหมาย ในปีงบประมาณ 2561

1. ผลการดำเนินการตรวจประเมินโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับใบอนุญาตฯ (กฆ.1) ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ พ.ศ. 2555 โดยทำการตรวจประเมินโรงฆ่าสัตว์ ปีละ 2 ครั้ง ซึ่งหากพบผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง จะถูกดำเนินการตามกฎหมาย ได้แก่ การแจ้งเตือน การพักใช้ใบอนุญาต และเพิกถอนใบอนุญาต

ช่วงที่ 1 เดือนตุลาคม 2560 – เดือนมีนาคม 2561

- ตรวจประเมิน 2,337 แห่ง
- แจ้งเตือน 370 แห่ง
- พักใช้ 9 แห่ง
- เพิกถอน 2 แห่ง

ช่วงที่ 2 เดือนเมษายน 2561 – เดือนกันยายน 2561

- ตรวจประเมิน 2,417 แห่ง
- แจ้งเตือน 270 แห่ง
- พักใช้ 19 แห่ง
- เพิกถอน 3 แห่ง

2. ผลการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2559 สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด รวมทั้งสิ้น 39 คดี

การรับรองมาตรฐานการผลิตของโรงฆ่าสัตว์ และโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก

กรมปศุสัตว์ได้ทำหน้าที่ในการควบคุมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ทั้งวงจรการผลิตให้ได้มาตรฐานและเป็นไปตามหลักความปลอดภัยทางอาหารอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์และการส่งออกสินค้าปศุสัตว์มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีความตื่นตัวและมีแนวโน้มที่จะขอรับรองระบบการปฏิบัติในการผลิตอาหารที่ดีของโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกเพิ่มมากขึ้นตามมา โดยกลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการรับรองระบบการจัดการสุขลักษณะที่ดีในสถานประกอบการ (GMP) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) จึงดำเนินการเพื่อสนับสนุนการส่งออก ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตรวจรับรองโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก

ฝ่ายรับรองโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ ได้ดำเนินการตรวจรับรองโรงงานอย่างต่อเนื่อง โดยจากข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 พบว่าจำนวนโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกมีจำนวนทั้งสิ้น 270 โรงงาน

ตาราง แสดงจำนวนโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกแต่ละประเภทที่ได้รับการรับรองระบบ GMP

ชนิดโรงงาน	จำนวนโรงงาน
โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์	83
โรงงานฆ่าสัตว์เพื่อการส่งออก	46
โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์นม	38
ห้องเก็บสินค้าและห้องเย็นเก็บสินค้าเพื่อการส่งออก	21
โรงงานตัดแต่ง	16
โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ไข่	13
โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์จากผึ้ง	13
โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์บรรจุภาชนะปิดสนิท	21
โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์รังนก	8
ศูนย์รวบรวมและคัดไข่เพื่อการส่งออก	7
โรงงานผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	3
โรงงานผลิตเจลาติน	1
รวม	270

แผนภาพแสดงจำนวนโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก ที่ได้รับการรับรองระบบ GMP ปี 2561

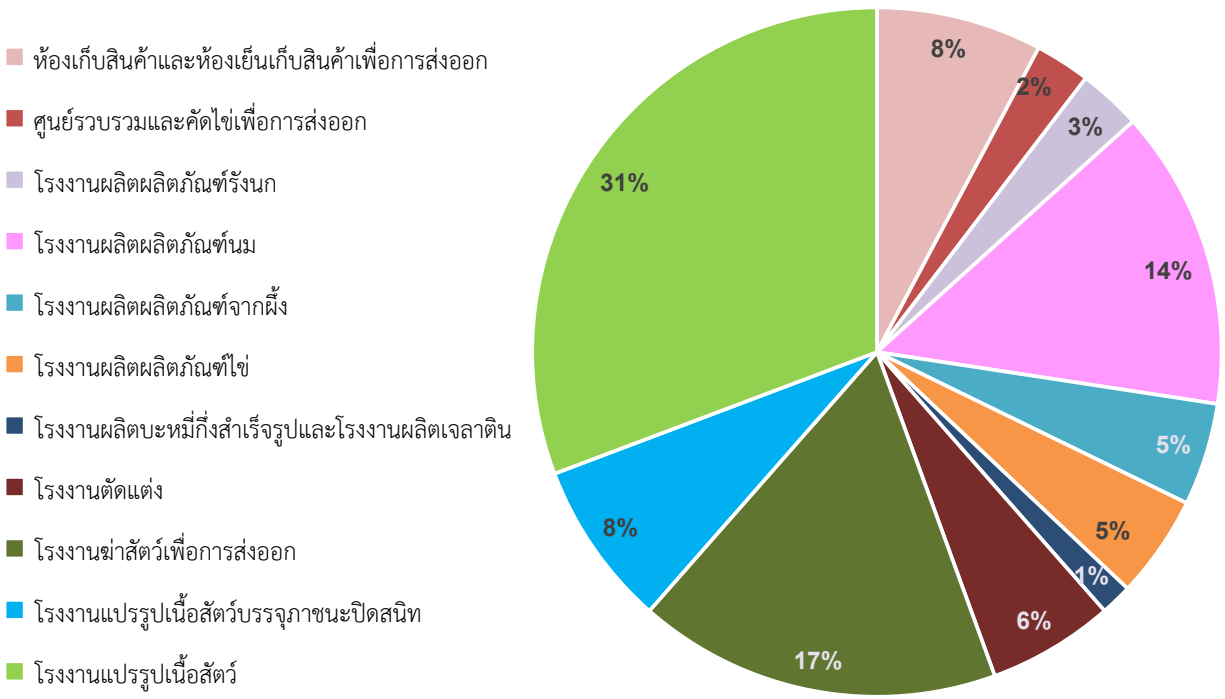

ซึ่งในปีงบประมาณ 2561 ได้ดำเนินการตรวจรับรองโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกดังต่อไปนี้

ตาราง แสดงผลการดำเนินงานตรวจรับรองโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกตามมาตรฐาน GMP และ HACCP ประจำปีงบประมาณ 2561

กิจกรรม	ระบบ		รวม
	GMP	HACCP	
ตรวจรับรองโรงงานใหม่	19	14	33
ตรวจติดตาม	151	103	254
ตรวจต่ออายุ	59	57	116

*ใน 1 โรงงาน อาจรับรองเฉพาะระบบ GMP หรือทั้งระบบ GMP และระบบ HACCP

ตาราง แสดงผลการรับรองโรงงานเพื่อการส่งออกตามมาตรฐาน GMP และ HACCP (โรงงานใหม่) โดยจำแนกตามประเภทของโรงงาน ประจำปีงบประมาณ 2561

มาตรฐานการตรวจ	GMP	HACCP
ห้องเย็นเก็บสินค้า	3	-
โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์นม	2	5
โรงงานผลิตภัณฑ์ผึ้ง	1	-
โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์	5	6
โรงฆ่าสัตว์เพื่อการส่งออก	2	1
โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์รังนก	2	-
โรงงานตัดแต่งสัตว์ปีก	1	-
ศูนย์รวบรวมและคัดไข่เพื่อการส่งออก	3	-
รวม	19	14

นอกจากนี้ จะเห็นว่าประเทศไทยมีผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากปศุสัตว์เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีพ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561 ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนสถานประกอบการเพื่อการส่งออก ปี พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561

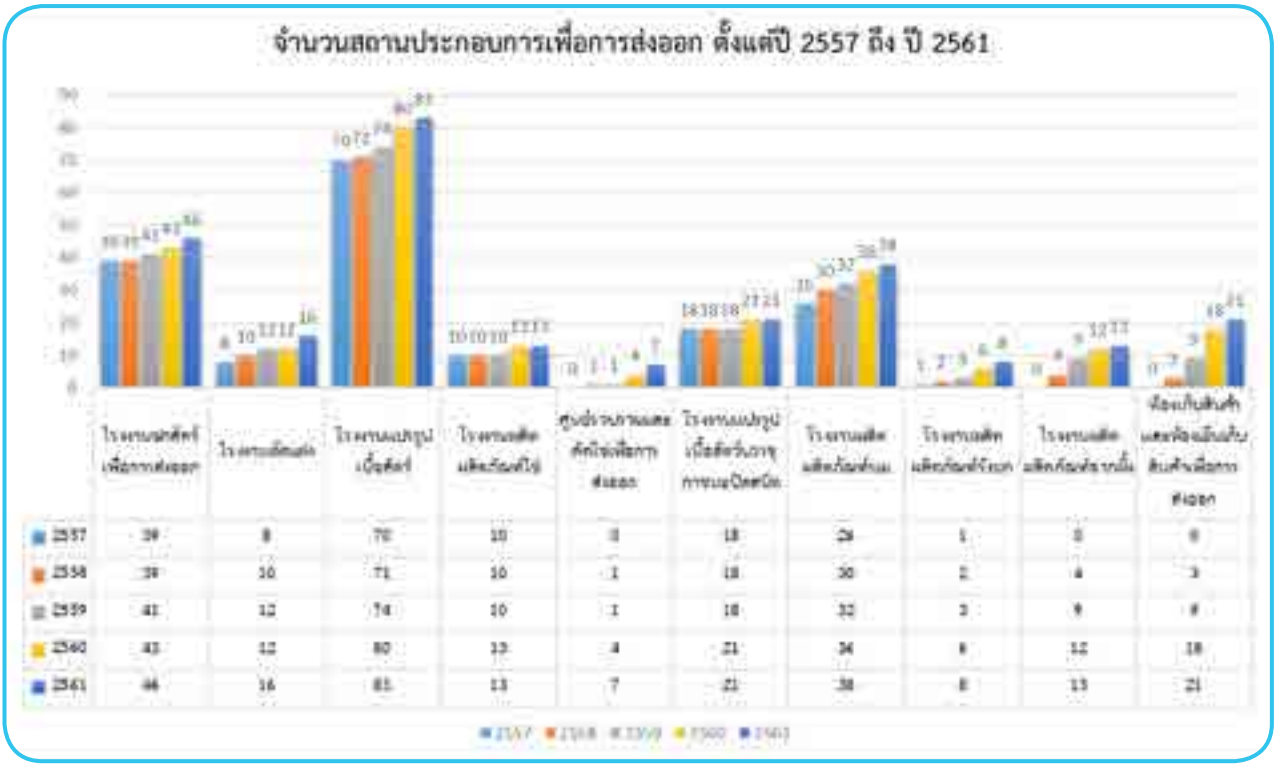

2. ดำเนินการตรวจรับรองโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออก

ฝ่ายรับรองโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ ได้ดำเนินการตรวจรับรองโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออก โดยจากข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 พบว่าจำนวนโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออก มีจำนวนทั้งสิ้น 104 โรงงาน

ตาราง แสดงจำนวนโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออกที่ได้รับการรับรองระบบ GMP

ประเภทโรงงานแบ่งตามผลิตภัณฑ์	จำนวนโรงงาน
อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปชนิดเม็ด	18
อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปชนิดเปียก	29
ผลิตภัณฑ์ขนมขบเคี้ยว	27
ผลิตภัณฑ์หนังสัตว์	14
อื่นๆ เช่น อาหารเสริมสำหรับสัตว์เลี้ยง ไรทะเล เป็นต้น	16
รวม	104

จำนวนโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออกที่ได้รับการรับรอง

ซึ่งในปีงบประมาณ 2561 ได้ดำเนินการตรวจรับรองโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออกดังต่อไปนี้

ตาราง แสดงผลการดำเนินงานตรวจรับรองโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออกตามมาตรฐาน GMP และ HACCP ประจำปีงบประมาณ 2561

กิจกรรม	ระบบ		รวม
	GMP	HACCP	
ตรวจรับรองโรงงานใหม่	7	5	12
ตรวจติดตาม	33	30	63
ตรวจต่ออายุ	28	26	54

*ใน 1 โรงงาน อาจรับรองเฉพาะระบบ GMP หรือทั้งระบบ GMP และระบบ HACCP

การตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์ และโรงงานแปรรูปเพื่อการส่งออก

ความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อาหารจากสัตว์สำหรับการบริโภคทั้งภายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ เป็นหนึ่งในความรับผิดชอบหลักของสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ (สพส.) กรมปศุสัตว์ ปัจจุบันประเทศไทยประสบความสำเร็จในการส่งออกผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์สู่ตลาดโลก โดยได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีการส่งออกผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีกมากเป็นอันดับที่ 5 ของโลก และยังเป็นประเทศชั้นนำในการผลิตผลิตภัณฑ์นมของกลุ่มอาเซียน

กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ มีภารกิจในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เช่น หลักการปฏิบัติที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice:GMP) การวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) รวมถึงกฎระเบียบข้อบังคับของกรมปศุสัตว์และประเทศคู่ค้า ภายใต้ระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อให้สามารถติดตามข้อมูลของผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ไปยังโรงงานผลิตโรงฆ่าสัตว์และฟาร์มได้

สพส.จัดเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์และพนักงานตรวจเนื้อสัตว์ ไปปฏิบัติงานในการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตของผู้ประกอบการ ให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับของกรมปศุสัตว์และประเทศคู่ค้า ณ โรงงานฆ่าสัตว์และโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์แช่เย็น/แช่แข็งเพื่อการส่งออก (Frozen Product) รวมทั้งสิ้น 170 โรงงาน เจ้าหน้าที่ประจำโรงงานกลุ่ม Frozen Product ทำหน้าที่ในการตรวจสอบกระบวนการผลิต โดยทำการตรวจสัตว์ก่อนฆ่า ตรวจซากภายหลังฆ่า ควบคุมการตัดแต่งไปจนถึงการบรรจุหีบห่อและการเก็บรักษาคุณภาพด้วยความเย็น ตรวจสอบผลวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการของผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์และประเทศผู้นำเข้า และออกหนังสือรับรองการตรวจเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ส่งออกต่างประเทศ โดยผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์กลุ่ม Frozen Product ได้แก่ สินค้าเนื้อไก่แปรรูปและเนื้อไก่แช่เย็น/แช่แข็ง เนื้อเป็ดแปรรูปและเนื้อเป็ดแช่เย็นแช่แข็ง เนื้อสุกรแปรรูปและเนื้อสุกรแช่เย็นแช่แข็ง เนื้อสัตว์ผสมแปรรูป เนื้อวัวแปรรูปและเนื้อวัวแช่เย็นแช่แข็ง

สำหรับโรงงานผลิตภัณฑ์อาหารที่มาจากสัตว์หรือไม่ได้มาจากสัตว์ (Non-Frozen Product) จำนวน 174 โรงงาน สัตวแพทย์ประจำโรงงานทำหน้าที่ตรวจสอบกระบวนการผลิต โดยตรวจสอบวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต การบรรจุหีบห่อ การเก็บรักษาคุณภาพ ไปจนถึงผลวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการของผลิตภัณฑ์ ให้ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของกรมปศุสัตว์และประเทศผู้นำเข้า และออกหนังสือรับรองการตรวจผลิตภัณฑ์ส่งออกต่างประเทศ โดยผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์กลุ่ม Non-Frozen Product ได้แก่ นมและผลิตภัณฑ์นม น้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์น้ำผึ้ง อาหารกระป๋อง ไข่และผลิตภัณฑ์ไข่ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป รังนกและซุปไก่สกัดบรรจุขวด ไอศกรีม เครื่องปรุงรสแต่งกลิ่น อาหารแช่แข็งที่มีนมหรือไข่ผสม และอาหารอื่นๆ ที่ต้องการขอหนังสือรับรองสุขอนามัยเพื่อการส่งออกจากกรมปศุสัตว์

การดำเนินการในปี 2561

1. การส่งเสริมการส่งออกสินค้าปศุสัตว์กลุ่ม Frozen product (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

1.1 ปริมาณการออกหนังสือรับรองสุขอนามัยเนื้อสัตว์ (Health Certificate) จำนวน 61,625 ฉบับ

1.2 ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์ น้ำหนัก 920,231 ตัน คิดเป็นมูลค่า 114,009 ล้านบาท มีสัดส่วนแยกตามชนิดสินค้า คือ สินค้าเนื้อไก่แปรรูป/เนื้อไก่แช่เย็นแช่แข็ง 96.96% เนื้อสุกรแปรรูป/เนื้อสุกรแช่เย็นแช่แข็ง 1.37% เนื้อเป็ดแปรรูป/เนื้อเป็ดแช่เย็นแช่แข็ง 1.01% เนื้อสัตว์ผสมแปรรูป 0.39% และเนื้อวัวแปรรูป 0.27%

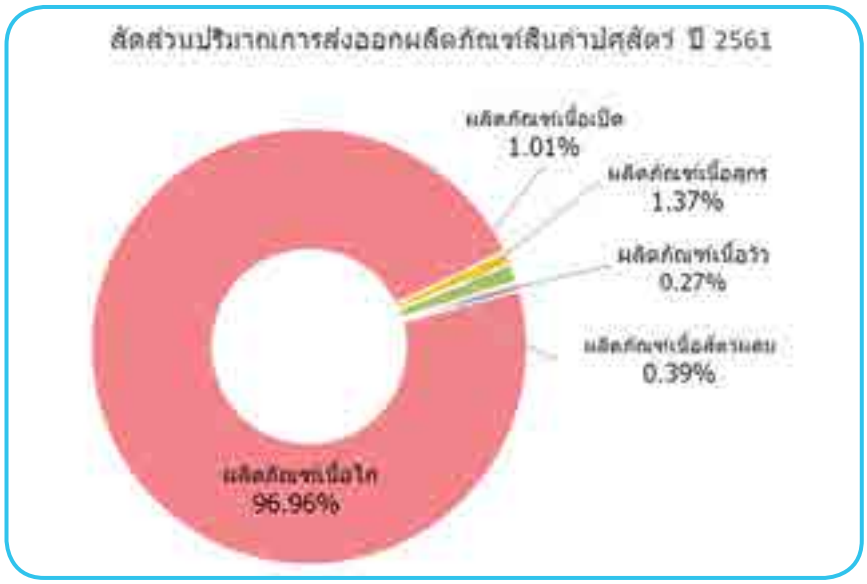

ชนิดสินค้าปศุสัตว์ที่มีปริมาณการส่งออกมากที่สุด คือ ผลิตภัณฑ์จากเนื้อไก่ ซึ่งมีปริมาณการส่งออก 892,280 ตัน คิดเป็นมูลค่า 109,158 ล้านบาท โดยสินค้าในกลุ่มนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เนื้อไก่แปรรูป และเนื้อไก่แช่เย็นแช่แข็ง

ชนิดสินค้าเนื้อไก่แปรรูป มีปริมาณการส่งออก 567,479 ตัน คิดเป็นมูลค่า 78,478 ล้านบาท โดยมีประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญหลัก ได้แก่ ญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป โดยมีสัดส่วนปริมาณการส่งออก คือ ญี่ปุ่น 49.92% สหภาพยุโรป 39.35% และประเทศอื่นๆ (เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ฮ่องกง แคนาดา) 10.73%

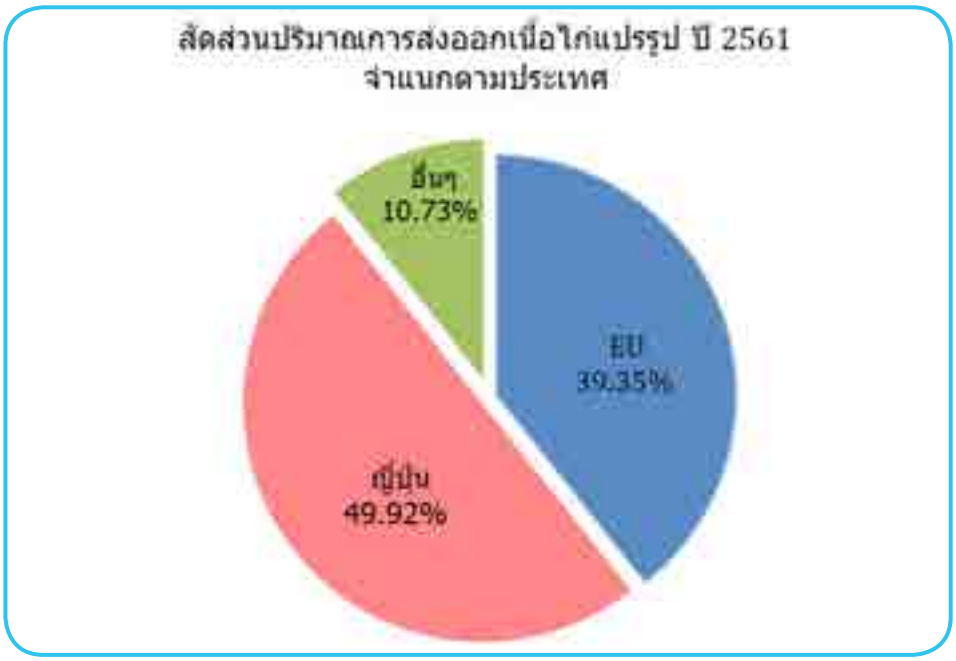

ชนิดสินค้าเนื้อไก่แช่เย็น/แช่แข็ง มีปริมาณการส่งออก 324,800 ตัน คิดเป็นมูลค่า 30,680 ล้านบาท ซึ่งมีประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญหลักได้แก่ สหภาพยุโรปและญี่ปุ่น โดยมีสัดส่วนปริมาณการส่งออก คือ ญี่ปุ่น 48.34% สหภาพยุโรป 32.28% และประเทศอื่นๆ (มาเลเซีย ฮ่องกง แอฟริกาใต้ เกาหลีใต้ UAE) 19.39%

2. การส่งเสริมการส่งออกสินค้าปศุสัตว์กลุ่ม Non-Frozen (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

2.1 ปริมาณการออกหนังสือรับรองสุขอนามัยเนื้อสัตว์ (Health Certificate) จำนวน 13,510 ฉบับ

2.2 ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ น้ำหนัก 297,924 ตัน คิดเป็นมูลค่า 20,188 ล้านบาท

มีสัดส่วนแยกตามชนิดสินค้า คือ นมและผลิตภัณฑ์นม 72.23% ไข่สด/ไข่เค็ม 6.94% ไอศกรีม 6.46% อาหารกระป๋อง 6.20% น้ำผึ้ง 1.54% ไข่นกกระทาต้มสุก 0.67% รังนกและซุปไก่สกัด 0.24% บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป 0.09% และผลิตภัณฑ์อื่นๆ 5.62%

นม คือ ผลิตภัณฑ์หลักที่มีการส่งออกสูงสุด โดยมีปริมาณการส่งออกทั้งหมด 215,197 ตัน คิดเป็นมูลค่า 12,002 ล้านบาท และมีประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญหลัก คือ กลุ่มประเทศเอเชีย ได้แก่ สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ ฮ่องกง เวียดนาม มาเลเซีย ตุรกี ไต้หวัน อินโดนีเซีย เมียนมาร์ และกัมพูชา

สัดส่วนปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์นมไปยังประเทศต่างๆ มีดังนี้ กลุ่มประเทศ AEC 60.31% ฮ่องกง 9.47% ไต้หวัน 6.02% ตุรกี 5.83% กลุ่มประเทศ GCC 2.57% สหภาพยุโรป 0.26% และอื่นๆ 15.54%

สัดส่วนปริมาณการส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมไปยังประเทศต่างๆ ปี 2561

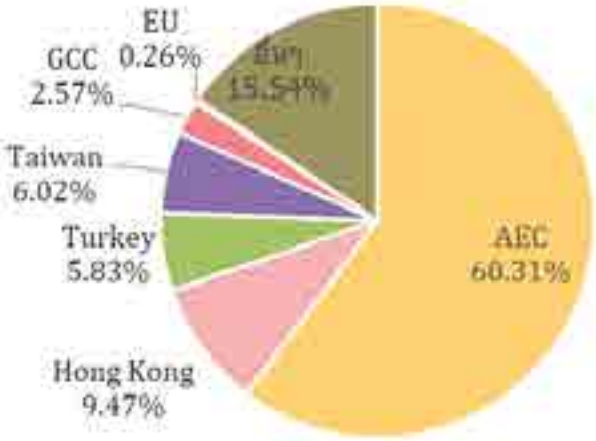

ปริมาณการส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมไปยังกลุ่มประเทศ AEC ปี 2561

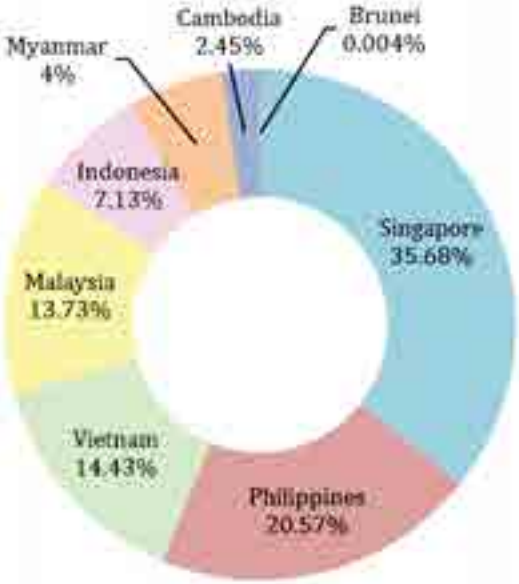

การตรวจสอบโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออก (Pet Food)

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยงติดอันดับ 1 ใน 5 ของโลก และมีแนวโน้มการส่งออกมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปีเฉลี่ยร้อยละ 8 โดยสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออกของไทยที่สร้างมูลค่าการส่งออกสูงสุด ได้แก่ อาหารสัตว์เลี้ยงในภาชนะบรรจุปิดสนิท มีมูลค่าการส่งออก 26,872 ล้านบาท รองลงมาเป็นอาหารเม็ดสำหรับสัตว์เลี้ยงทุกชนิด มีมูลค่าการส่งออก 6,588 ล้านบาท อาหารว่างสำหรับสัตว์เลี้ยง มีมูลค่าการส่งออก 1,363 ล้านบาท อาหารสัตว์เลี้ยงประเภทอาหารขบเคี้ยว มีมูลค่าการส่งออก 790 ล้านบาท และอาหารเสริมอื่นๆ มีมูลค่าการส่งออก 45 ล้านบาท

สหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกหลัก ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 10,378 ล้านบาท รองลงมาเป็นประเทศมาเลเซีย มีมูลค่าการส่งออก 3,108 ล้านบาท และประเทศอื่นๆ เช่น สหภาพยุโรป อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น ฯลฯ

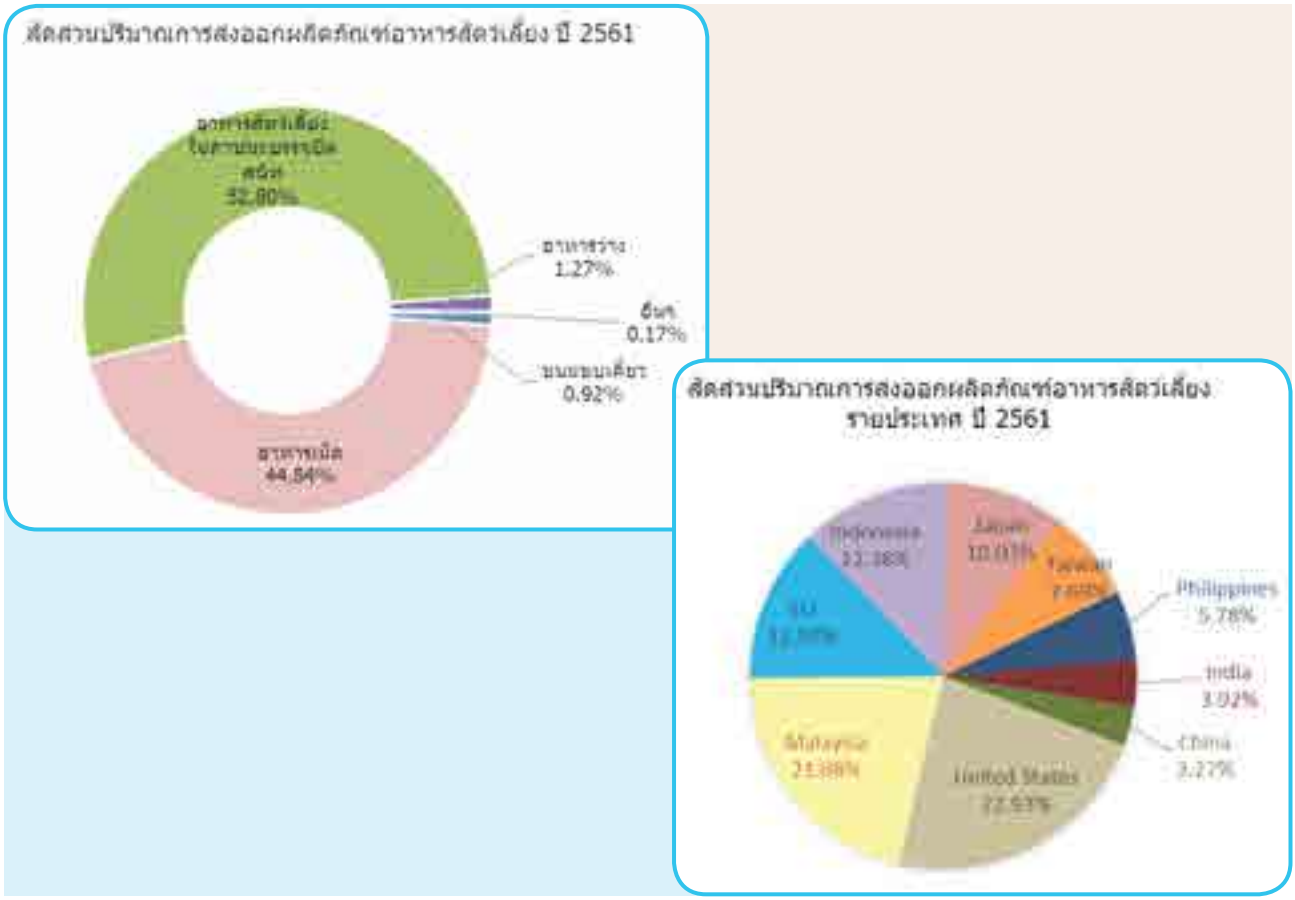

กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ มีหน้าที่กำกับดูแลการตรวจสอบกระบวนการผลิตสินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง ซึ่งครอบคลุมอาหารสำหรับสัตว์เลี้ยงทุกประเภท เช่น สุนัข แมว สำหรับ เต่า ตะพาบน้ำ กระต่าย ไก่ ปลาน้ำจืดกินพืช ปลาน้ำจืดกินเนื้อ และปลาทะเลกินเนื้อ เป็นต้น ให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2558 และข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า รวมถึงการออกหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health certificate) หรือหนังสือรับรองการขายในประเทศ (Certificate of free sale) เพื่อรับรองสินค้าที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยในปี 2561 มีโรงงานที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ และมีเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ประจำโรงงานกำกับดูแล ตรวจสอบและควบคุมกระบวนการผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงรวมถึงให้คำแนะนำในการผลิตและส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ จำนวน 70 แห่ง

การยื่นขอการรับรองโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยง เพื่อการส่งออกผ่านระบบ NSW

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยงติดอันดับ 1 ใน 5 ของโลก และมีแนวโน้มการส่งออกมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปีเฉลี่ยร้อยละ 8 หากมองภาพรวมในช่วงไตรมาสแรกของปี ประเทศไทยส่งออกอาหารสัตว์เลี้ยงไปแล้วมูลค่ากว่า 7,600 ล้านบาท ทำให้มีโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงที่ยื่นขอการรับรองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ตามโครงการระบบเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิคส์ ณ จุดเดียวของประเทศไทย (National Single Window) หรือ NSW กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ จึงได้มีการนำระบบ NSW มาใช้ในการบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการในการขอรับรองระบบ GMP และ HACCP โรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อการส่งออก ตั้งแต่การยื่นเอกสาร การนัดหมายการตรวจประเมิน ตลอดจนการติดตามสถานะการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผ่านทางระบบอินเตอร์เน็ต ทำให้สะดวก รวดเร็ว และลดเอกสารในการดำเนินการ โดยผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงระบบ NSW ได้ที่เว็บไซต์ http://eservice.afvc.dld.go.th ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยไม่ต้องเดินทางมากรมปศุสัตว์

การตรวจสอบและเฝ้าระวังสารตกค้าง พ.ศ. 2561 (Residue Monitoring Plan)

การตรวจสอบสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์ของประเทศไทยโดยกรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการสอดคล้องตามระเบียบของสหภาพยุโรป (Council Directive 96/23/EC) เป็นประจำทุกปี โดยตัวอย่างที่เก็บตรวจวิเคราะห์จะต้องเป็นตัวอย่างที่เก็บโดยเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ รวมถึงจะต้องส่งแผนการตรวจสอบในปีปัจจุบันและผลการตรวจสอบในปีที่ผ่านมา ให้ทางสหภาพยุโรปภายใน 31 มีนาคม เพื่อให้สหภาพยุโรปตรวจสอบและให้การรับรองในทุกๆ ปี กรมปศุสัตว์ในฐานะที่รับผิดชอบเรื่องการตรวจสอบและเฝ้าระวังสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าการส่งออก จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแผนการตรวจสอบสารตกค้าง โดยมีรองอธิบดีกรมปศุสัตว์ที่กำกับดูแลด้านมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์เป็นประธาน เพื่อตรวจสอบสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์ทั่วประเทศไทย ทั้งนี้ ชนิดสัตว์ที่มีการเฝ้าระวังสารตกค้าง ได้แก่ ไก่เนื้อ เป็ดเนื้อ สุกร น้ำผึ้ง ไข่ไก่ และไข่นกกระทา โดยสถานที่เก็บตัวอย่างมีการครอบคลุมทั้งที่ฟาร์ม โรงฆ่าสัตว์ และศูนย์รวบรวมไข่ ซึ่งแผนการดำเนินงานนอกจากที่ได้เก็บตัวอย่าง เฝ้าระวังสารตกค้างตามแผนของสหภาพยุโรปแล้ว ยังได้มีการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมเพื่อให้มีความครอบคลุม การเฝ้าระวังสารตกค้างที่เกี่ยวข้องกับการผลิตวัตถุดิบในการเลี้ยงสัตว์ และใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิง ตลอดจนเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคภายในประเทศและส่งเสริมการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ของประเทศไทยด้วย

ชนิดสารตกค้างที่มีการการเฝ้าระวังในสินค้าปศุสัตว์

ได้มีการเฝ้าระวังสารตกค้างตาม Council Directive 96/23/EC ซึ่งมีการกำหนดชนิดของสารตกค้าง ไว้ใน Annex 1 โดยสารตกค้างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่ม A ยาสัตว์ที่ห้ามพบ (zero tolerance) แบ่งเป็น 6 ประเภท ประกอบด้วย
   - A 1 Stilbense
   - A 2 Antithyroid agents
   - A 3 Steroids
   - A 4 Resorcylic acid lactones
   - A 5 Beta agonists
   - A 6 สารอื่นๆ ที่มีการกำหนดไว้ใน Annex 4 ของ Council Regulation 2377/90 เช่น nitrofurans, chloramphenicol เป็นต้น

2. กลุ่ม B ยาสัตว์และสารอื่นๆ ที่มีการกำหนดค่า MRL (Maximum Residue Limit) โดย แบ่งเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย
   - B1 Antibacterial substances
   - B2 Other veterinary drugs
   - B3 Other substances and environmental contaminants

การกำหนดจำนวนตัวอย่าง เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังสารตกค้าง

การคำนวณจำนวนตัวอย่างจะต้องใช้ข้อมูลการผลิตสัตว์ทั้งปี ในปีที่ผ่านมาของสำนักส่งเสริม และพัฒนาการปศุสัตว์ มาเป็นฐานคำนวณตัวอย่าง ยกเว้นน้ำผึ้งใช้ข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

1. สัตว์ปีก (ไก่เนื้อ เป็ดเนื้อ) จำนวนตัวอย่างที่เก็บ 1 ตัวอย่าง ต่อ 200 ตันของผลผลิต และหากผลผลิตมากกว่า 5,000 ตัน ให้เก็บอย่างน้อย 200 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยไม่น้อยกว่า 100 ตัวอย่าง ต่อกลุ่ม

2. น้ำผึ้ง จำนวนตัวอย่างที่เก็บแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ จำนวนตัวอย่างที่เก็บ 10 ตัวอย่าง ต่อ 300 ตัน ในผลผลิต 3,000 ตันแรก และจำนวนตัวอย่างที่เก็บ 1 ตัวอย่าง ต่อ 300 ตันในผลผลิตที่เพิ่มมาจาก 3,000 ตันแรก

3. สุกร จำนวนตัวอย่างที่เก็บ 0.05% ของจำนวนสุกรที่เข้าโรงฆ่าสัตว์

4. ไข่ไก่ จำนวนตัวอย่างที่เก็บ 1 ตัวอย่าง ต่อ 1,000 ตันของผลผลิต ซึ่งจำนวนที่เก็บขั้นต่ำ 200 ตัวอย่าง โดยตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นไป นอกจากการเก็บตัวอย่างที่ฟาร์มไก่ไข่แล้ว กรมปศุสัตว์ได้มีการกำหนด ให้มีการเก็บตัวอย่างที่ศูนย์คัดไข่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของตัวอย่างสอดคล้องตามข้อกำหนดของสหภาพยุโรป เพื่อเตรียมพร้อมในการเปิดตลาดส่งออกไข่ไทยไปยังสหภาพยุโรป

5. ไข่นกกระทา ได้ข้อมูลปริมาณการผลิตและนำมาคำนวณจำนวนตัวอย่างสารตกค้าง ไข่นกกระทาในประเทศไทยมีปริมาณไม่มาก ดังนั้นจะใช้ผลการผลิตไข่ไก่ ประมาณการที่ 10% ของไข่ไก่มาใช้ในการคำนวณหาจำนวนตัวอย่าง

ผลการตรวจสอบและเฝ้าระวังสารตกค้าง ปี 2561 ในสัตว์ปีก สุกร น้ำผึ้ง ไข่ไก่ และไข่นกกระทา

ชนิดตัวอย่าง	แหล่งที่เก็บตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่างที่ส่ง	จำนวนตัวอย่างที่พบ	คิดเป็นร้อยละ	ชนิดสารตกค้าง
อาหารสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก	555	-		
อาหารสุกร	ฟาร์มสุกร	1,449	-		
น้ำดื่มสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก	684	-		
น้ำดื่มสุกร	ฟาร์มสุกร	500	-		
กล้ามเนื้อสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก, โรงฆ่าสัตว์ปีก	4,094	1	0.02	Nitroimidazole (1)
ตับสัตว์ปีก	ฟาร์มสัตว์ปีก, โรงฆ่าสัตว์ปีก	953	-		
ไขมันสัตว์ปีก	โรงฆ่าสัตว์ปีก	606	-		-
กล้ามเนื้อสุกร	โรงฆ่าสุกร	786	4	0.5	Sulphonamide (3), Tetracycline (1)
ตับสุกร	โรงฆ่าสุกร	329	-		
ปอดสุกร	โรงฆ่าสุกร	50	-		
ไขมันสุกร	โรงฆ่าสุกร	199	-		
น้ำผึ้ง	ฟาร์มผึ้ง	140	-		
ไข่ไก่	ฟาร์มไก่ไข่, ศูนย์รวบรวมไข่	670	6	0.89	Enrofloxacin (6)
ไข่นกกระทา	ฟาร์มนกกระทา	85	-		

ข้อมูล ณ วันที่ 28 เมษายน 2562

การสอบสวนกรณีพบสารตกค้างเกินมาตรฐาน

ในกรณีที่ได้รับแจ้งผลพบสารตกค้างเกินมาตรฐานจากสำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จะเข้าไปดำเนินการสอบสวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และเก็บตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุการพบสารตกค้างเกินมาตรฐาน และในบางกรณีหากสงสัยการปนเปื้อนสารตกค้างในอาหารสัตว์ สามารถแจ้งเรื่องประสานมายังกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ เพื่อเจ้าหน้าที่จากกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ ดำเนินการสอบสวนโรงงานผลิตอาหารสัตว์ หลังจากสรุปสาเหตุการปนเปื้อนและทางผู้ประกอบการมีการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่จะเข้าไปดำเนินการเก็บตัวอย่างติดตามจนกว่าจะไม่พบปัญหาสารตกค้างจากฟาร์มเดิมอีก รวมถึงมีการดำเนินการหากพบว่าผู้ประกอบการมีความผิด ตาม พ.ร.บ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 ประกาศกรมปศุสัตว์ หรือระเบียบกรมปศุสัตว์

ทั้งนี้ หากพบสารตกค้างเกินมาตรฐานในตัวอย่างจากโรงฆ่าสัตว์เพื่อการส่งออก เจ้าหน้าที่จากสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ (สพส.) จะทำการแจ้งไปยังสัตวแพทย์ภาครัฐประจำโรงงาน เพื่อสอบย้อนข้อมูลฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และเจ้าหน้าที่ สพส. จะประสานงานแจ้งข้อมูลดังกล่าว ไปยังสำนักงานปศุสัตว์เขตและสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเพื่อดำเนินการสอบสวนหาสาเหตุการปนเปื้อนสารตกค้างที่ฟาร์มต่อไป

ข้อมูล ณ วันที่ 28 เมษายน 2562

ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนการตรวจสอบสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์

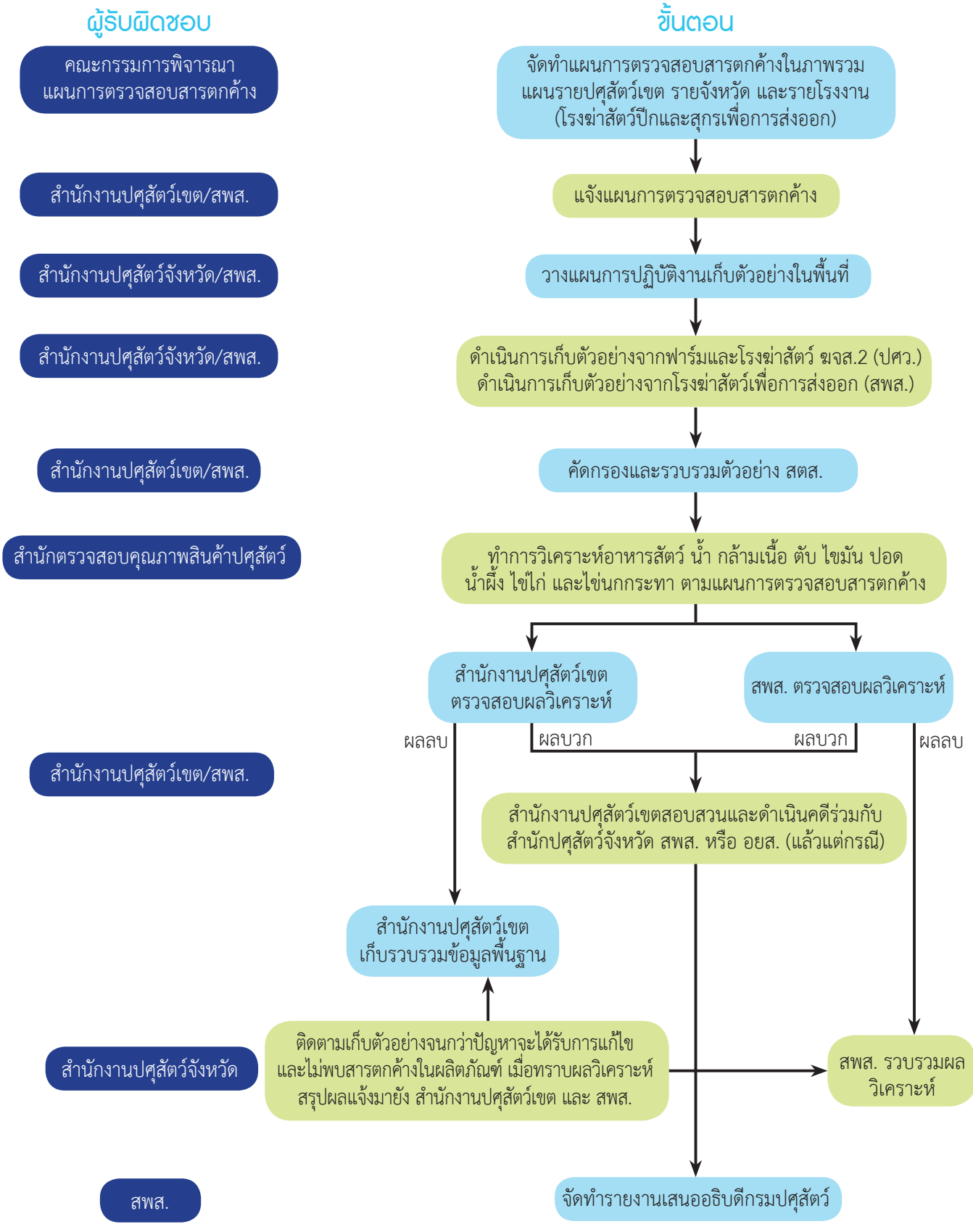

โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลด้านปศุสัตว์

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสถานประกอบการด้านปศุสัตว์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานฮาลาล โดยกรมปศุสัตว์ดำเนินโครงการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลและการเป็นครัวโลก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่สด สะอาด ปลอดภัย ตามมาตรฐานอาหารฮาลาล อีกทั้งเพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ฮาลาลเพื่อการส่งออก เป็นการเพิ่มปริมาณการผลิตเนื้อสัตว์ที่ได้มาตรฐานฮาลาลและเพิ่มมูลค่าการส่งออกอีกด้วย

จากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่าผู้ประกอบการที่รับรองฮาลาลนั้นยังปฏิบัติไม่ครบถ้วนตามหลักการของศาสนาที่ระบุว่า “มนุษย์เอ๋ยเจ้าจงบริโภคสิ่งที่อนุมัติ (ฮาลาล) และดีจากสิ่งที่ดี (ตอยีบัน) ในแผ่นดิน” ซึ่งนอกจากจะต้องเชือดสัตว์ให้ถูกหลักการแล้ว ยังต้องทำให้ดีซึ่งสอดคล้องกับหลักการปฏิบัติที่ดี (GMP) ของกระบวนการทำให้เกิดอาหารปลอดภัย (Food Safety) ซึ่งหากผู้ประกอบการปฏิบัติได้ครบถ้วนตามคำสอนนั้นย่อมได้มาซึ่งอาหารที่สะอาดปลอดภัยและถูกหลักศาสนาด้วย รวมทั้งกระทำอย่างถูกต้องตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ จึงจำเป็นต้องมีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตอาหารฮาลาลให้ตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอาหารเป็นสำคัญ

ประเภท	เป้าหมาย (แห่ง)	ตรวจประเมินแล้ว (แห่ง)
1. สถานประกอบการด้านปศุสัตว์ตามมาตรฐานฮาลาล	250	280 (137.6%)
2. ตัวอย่างวิเคราะห์ดีเอ็นเอสุกร	800	793 (99.13%)

ข้อมูล ณ วันที่ 3 ตุลาคม 2561

THE ISLAMIC COMMITTEE OFFICE OF THAILAND

การปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมไข่

ไข่ เป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย เป็นอาหารที่มีโปรตีนคุณภาพและเป็นแหล่งโคลีนที่ดีในกลุ่มของวิตามินบีช่วยในการควบคุมการทำงานของสมอง ระบบประสาท และระบบไหลเวียนของเลือด มีราคาถูก มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสมกับทุกวัย หาได้ง่าย มีการค้าขายในรูปของไข่สดทั้งฟอง ไข่ต้ม หรือเป็นวัตถุดิบสำหรับโรงงานแปรรูป โดยไข่ที่ผลิตได้จากฟาร์มจะถูกรวบรวมไปยังศูนย์รวบรวมไข่ เพื่อผ่านกระบวนการรับรวบรวม และคัดสินค้าไข่ ก่อนจะจัดส่งไปยังผู้บริโภค ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการอย่างรวดเร็วเพื่อลดความเสี่ยงในการปนเปื้อนของสินค้าให้น้อยลง ประกอบกับในปัจจุบันประชาชนมีความตื่นตัวในความปลอดภัยด้านอาหาร กรมปศุสัตว์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ดูแลเกี่ยวกับการผลิตสินค้าปศุสัตว์ให้มีคุณภาพและมีความปลอดภัยต่อการบริโภค กรมปศุสัตว์จึงได้ริเริ่มการรับรองการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมไข่ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กรมปศุสัตว์ได้ริเริ่มในปี 2554 โดยกลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ (สพส.) โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อตรวจสอบและรับรองศูนย์รวบรวมไข่ให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด เพื่อสร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ประชนได้เลือกซื้อสินค้าปศุสัตว์ที่ปลอดภัยต่อการบริโภค

ปัจจุบัน สพส. ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการออกใบรับรองการปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมไข่ (GMP) และตรวจติดตามศูนย์รวบรวมไข่ที่ได้รับการรับรอง GMP ให้เป็นไปตามคู่มือกรมปศุสัตว์ “การปฏิบัติที่ดีสำหรับศูนย์รวบรวมไข่” สอดคล้องตามมาตรฐานสินค้าเกษตร (มกษ. 6910-2555) เพื่อผลักดันให้มีการผลิตไข่ ที่ได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด และดำเนินการขึ้นทะเบียนสถานที่รวบรวมไข่ เป็นฐานข้อมูลสถานที่รวบรวมไข่ในประเทศ เพื่อพัฒนาระบบการผลิตต่อไป

ปัจจุบันมีศูนย์รวบรวมไข่ที่ได้รับการรับรอง จากกรมปศุสัตว์ ทั้งหมด 35 ศูนย์ ดังนี้

ปศุสัตว์เขต	จำนวนศูนย์รวบรวมไข่ที่ได้การรับรอง GMP ปีงบประมาณ 2561
1	4
2	6
3	3
4	7
5	4
6	4
7	5
8	1
9	1
รวม	35

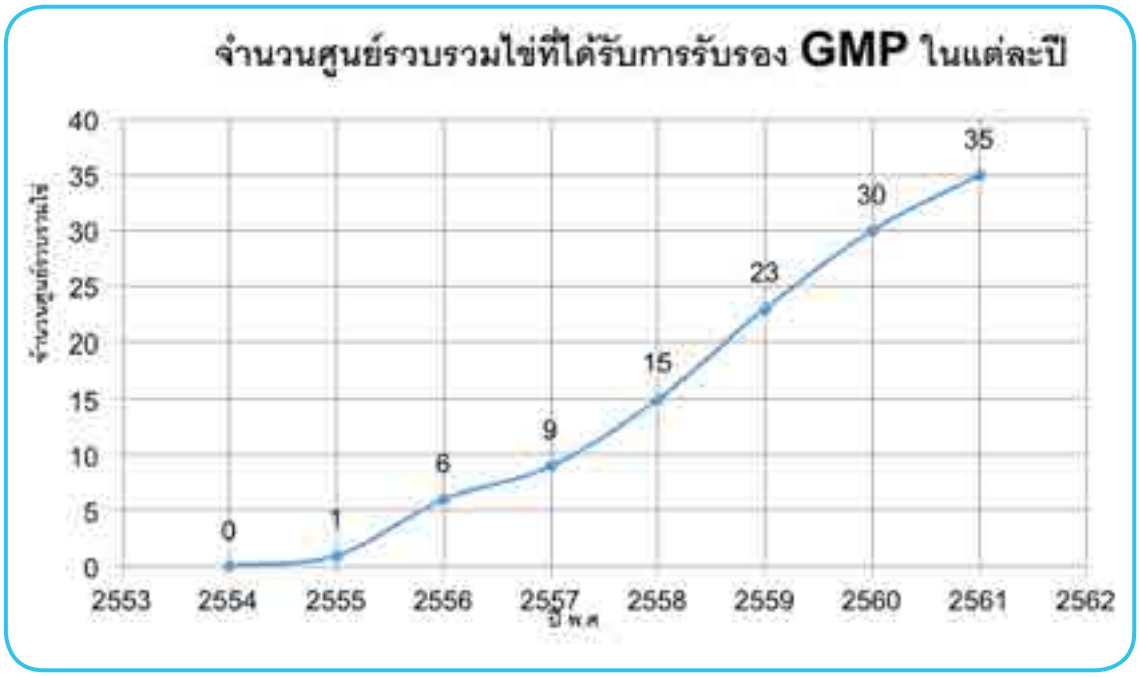

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

ที่มา กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

การรับรองการปฏิบัติที่ดี (GMP) สำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ

อุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นมมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากน้ำนมดิบมีสารอาหารครบ 5 หมู่ นอกจากนี้ ยังมีแร่ธาตุแคลเซียมและฟอสฟอรัสซึ่งช่วยสร้างกระดูกและฟัน นมจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพัฒนาการร่างกายและสมองของเด็กและสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายชนิด

ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ เป็นขั้นตอนกลางน้ำที่สำคัญในห่วงโซ่การผลิตผลิตภัณฑ์นมของประเทศไทย ซึ่งมีความสำคัญกับความปลอดภัยต่อการบริโภค ด้วยเหตุนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) จึงได้กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติที่ดี (GMP) สำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบในปี 2558 ขึ้น เพื่อสร้างแนวทางดำเนินการที่ดีสำหรับผู้ผลิตและยกระดับมาตรฐาน GMP ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบสู่สากล และปัจจุบันได้กำหนดเป็นมาตรฐานบังคับ ในปีงบประมาณ 2561 มีศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบที่ได้รับการรับรอง GMP จำนวน 196 แห่ง

กรมปศุสัตว์ โดยกลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ (สพส.) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลการรับรอง GMP ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ โดยปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 200 กว่าแห่งทั่วประเทศที่มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งการควบคุมกระบวนการผลิตที่ ถูกสุขอนามัย จะส่งผลให้ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบมีการพัฒนาไปสู่มาตรฐานทำการผลิตน้ำนมดิบที่มีความปลอดภัยและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคต่อไป

แผนภูมิแสดงการรับรองการปฏิบัติที่ดี (GMP) สำหรับศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ

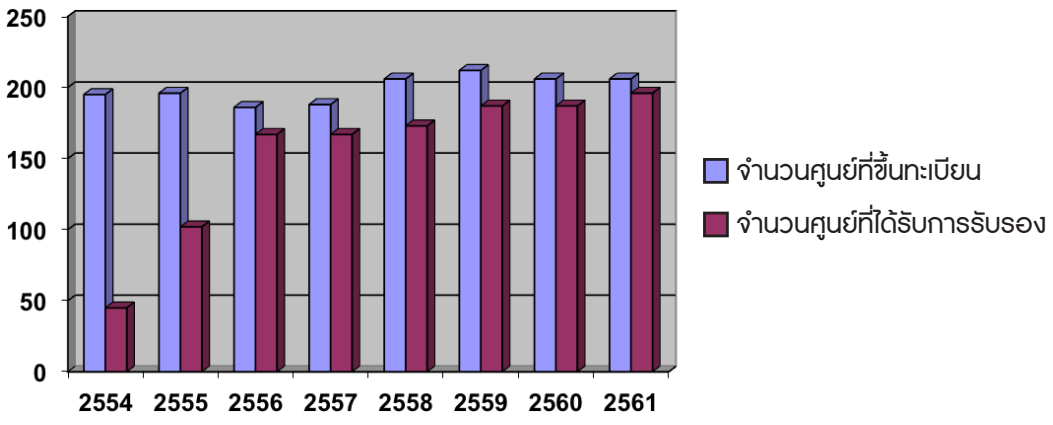

โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน

โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เป็นนโยบายของรัฐบาลไทย จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2535 เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดสารอาหารและภาวะทุพโภชนาการในเด็ก ซึ่งองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations; FAO) ได้แนะนำให้เด็กดื่มนม ซึ่งเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาสูง ส่งผลต่อพัฒนาการด้านต่างๆอย่างเต็มศักยภาพ และประกอบกับระยะเวลาดังกล่าวรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร ตลอดจนช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมให้สามารถขายน้ำนมดิบได้

กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ มีบทบาทสำคัญในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการวิชาการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

- พิจารณาจัดทำร่างหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เสนอต่อคณะอนุกรรมการบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนเพื่อพิจารณา และนำเสนอคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเพื่อให้ความเห็นชอบ
- พิจารณาให้ความเห็นทางวิชาการหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตามที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมอบหมาย หรือตามที่คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ขอความเห็นมายังคณะอนุกรรมการวิชาการฯ

2. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน

- ดำเนินการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ให้ครอบคลุมใน 3 มิติ คือ ต้นทาง (ฟาร์มโคนม) กลางทาง (ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ โรงงานแปรรูป การขนส่ง) และปลายทาง (องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียน) ตามที่กำหนด เพื่อนำไปพิจารณาประสานผู้เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผล

3. การกำกับดูแลคุณภาพนมโรงเรียนทั้งระบบ

- กิจกรรมการเก็บและส่งตัวอย่างน้ำนมดิบ และการตรวจสอบปริมาณน้ำนมดิบ ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ประจำเดือน ตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน โดยเข้าตรวจสอบทุกวันอังคารที่ 2 ของเดือน พร้อมกันทั่วประเทศ

- กิจกรรมการเก็บและส่งตัวอย่างน้ำนมดิบหน้าโรงงานแปรรูปตามโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำนมดิบที่ใช้ในการผลิตนมโรงเรียน ซึ่งดำเนินการอย่างน้อยสองครั้งต่อภาคเรียน

โครงการไข่สดปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ไข่ OK)

ไข่ Ok คือ ไข่สดจากสถานที่จำหน่าย ที่มีตราสัญลักษณ์ปศุสัตว์ OK เป็นโครงการของกรมปศุสัตว์ เพื่อยกระดับกระบวนการผลิตและสถานที่จำหน่ายไข่สดให้ได้มาตรฐาน ไม่มียาปฏิชีวนะตกค้าง และสามารถตรวจสอบย้อนกลับสินค้าได้ อันเป็นการส่งผลต่อการพัฒนาสถานที่จำหน่ายไข่สดให้มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อการบริโภคของคนไทยและเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนด้วย โดยสถานที่จำหน่ายไข่สดที่ได้รับการรับรองในโครงการไข่สดปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภคจะมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ไข่ไก่ ไข่เป็ด และไข่นกกระทาสดทั้งใบมาจากฟาร์มสัตว์ปีกที่ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) จากทางกรมปศุสัตว์ (มีมาตรฐานการผลิตทั้งสัตว์ปีกมีสุขภาพดี ไม่เป็นโรค ผลิตให้มีคุณภาพ)
2. ไข่สด ผ่านระบบการรวบรวมไข่ จากสถานที่รวบรวมไข่สดที่ขึ้นบัญชีตรวจสอบย้อนกลับตามโครงการปศุสัตว์ OK กับกรมปศุสัตว์ (คัดแยกไข่ที่ม่สะอาด คัดขนาดเบอร์ตามมาตรฐาน)
3. ตรวจสอบยาปฏิชีวนะตกค้าง
4. ตรวจสอบย้อนกลับสินค้าไปยังต้นทางการผลิตได้

ในปี 2561 นี้ มีสถานที่จำหน่ายไข่สด ที่ได้รับรองในโครงการไข่สดปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK) ทั้งหมด 902 แห่ง แบ่งเป็น ในตลาดสด 45 แห่ง และห้างสรรพสินค้า (Shop) 857 แห่ง

ตารางที่ 1 จำนวนสถานที่จำหน่ายไข่สดที่ได้รับรอง ปีงบประมาณ 2561

ชนิดของการรับรอง	จำนวนสถานที่ที่ได้รับการรับรอง
ตลาดสด	45
ห้างสรรพสินค้า	857
รวม	902

ตารางที่ 2 ผลการตรวจตัวอย่างไข่ไก่จากสถานที่จำหน่ายที่ได้รับการรับรอง

ชนิดไข่	จำนวนตัวอย่างที่ตรวจ	จำนวนตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์
ไข่ไก่	305	296

มาตรการดำเนินการกรณีตัวอย่างไข่สด ไม่ผ่านตามเกณฑ์การรับรองสินค้า (ปศุสัตว์ OK)

หากพบกรณีตัวอย่างไข่สด ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด คณะผู้ตรวจประเมินดำเนินการแจ้งผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ไม่ผ่านตามมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ OK ให้ผู้ประกอบการที่ตรวจพบทราบภายใน 5 วันทำการ หลังจากที่รับทราบผลวิเคราะห์ โดยผู้ประกอบการต้องดำเนินการหาสาเหตุและเสนอแนวทางแก้ไข ภายในระยะเวลา 30 วัน นับจากวันที่ในหนังสือแจ้งผลทางห้องปฏิบัติการ เมื่อคณะผู้ตรวจประเมินได้รับแนวทางการแก้ไขจากผู้ประกอบการ ให้คณะผู้ตรวจประเมินเข้าเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ไข่สดซ้ำภายใน 30 วันหลังจากได้รับแจ้งรายละเอียดการแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้ประกอบการ โดยเก็บเฉพาะผลิตภัณฑ์ไข่สดที่มาจากสถานที่รวบรวมไข่ที่ผลการตรวจไม่ผ่านตามเกณฑ์ในครั้งแรก หากผู้ประกอบการสามารถดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องและผลจากการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างผ่าน คณะผู้ตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการรับรองพิจารณาคงไว้ซึ่งการรับรอง หากคณะผู้ตรวจประเมินตรวจสอบแล้วว่าผู้ประกอบการไม่ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือผลตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างไม่ผ่านตามข้อกำหนด ให้คณะผู้ตรวจประเมินยุติการตรวจประเมินและแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 5 วันทำการ หลังจากได้รับผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ เมื่อผู้ประกอบการมีความพร้อมให้ยื่นขอรับรองใหม่อีกครั้ง

โครงการเนื้อสัตว์ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK)

กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเนื้อสัตว์ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK) เพื่อเป็นการกระตุ้นเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์หรือผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ในการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่มีคุณภาพตั้งแต่ต้นทางกระบวนการผลิตเริ่มจากสัตว์ที่มาจากฟาร์มที่ได้มาตรฐาน (Good Agricultural Practices:GAP) ผ่านการฆ่าและชำแหละจากโรงฆ่าสัตว์ที่ถูกกฎหมายและมีสุขลักษณะที่ดี และวางจำหน่ายในสถานที่จำหน่ายที่สะอาด ถูกสุขลักษณะ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถตรวจสอบย้อนกลับที่มาของกระบวนการผลิตได้ เพื่อให้ผู้บริโภคได้เลือกซื้อเนื้อสัตว์ที่ได้มาตรฐานปลอดภัยปราศจากสารตกค้าง

ในปัจจุบันโครงการปศุสัตว์ OK มีขอบข่ายการรับรองทั้งหมด 4 ชนิดเนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อไก่ เนื้อสุกร เนื้อโคและเนื้อเป็ดและได้แบ่งการรับรองออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. การรับรองรายเดี่ยว หมายถึง การรับรองสถานที่จำหน่ายโดยพิจารณาข้อมูลและองค์ประกอบต่างๆ เป็นรายกรณีเฉพาะ เช่น ตลาดสด ร้านจำหน่ายเนื้อสัตว์ หมูตู้ เป็นต้น

2. การรับรองรายกลุ่ม หมายถึง การรับรองสถานที่จำหน่ายโดยพิจารณาข้อมูลและองค์ประกอบต่างๆ ในลักษณะกลุ่ม เช่น Big C, Makro, Tesco Lotus, Tops, CP Fresh Mart, Betagro Shop เป็นต้น

ตารางที่ 1 จำนวนสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ที่ได้รับการรับรอง ปีงบประมาณ 2561

ชนิดของการรับรอง	จำนวนสถานที่ที่ได้รับการรับรอง
รายเดี่ยว	1,531 แห่ง
รายกลุ่ม	2,569 แห่ง
รวมทั้งสิ้น	**4,100 แห่ง**

ตารางที่ 2 ผลการตรวจตัวอย่างเนื้อสัตว์จากสถานที่จำหน่ายที่ได้รับการรับรอง

2.1 ผลการตรวจยาปฏิชีวนะตกค้างและจุลินทรีย์

ชนิดเนื้อ	จำนวนตัวอย่างที่ตรวจ	จำนวนตัวอย่างที่ไม่พบยาปฏิชีวนะตกค้าง	จำนวนตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์จุลินทรีย์
เนื้อสุกร	908	904	622
เนื้อไก่	422	416	347
เนื้อโค	0	0	0
เนื้อเป็ด	1	1	1

2.2 ผลการตรวจสารเร่งเนื้อแดง

ชนิดเนื้อ	จำนวนตัวอย่างที่ตรวจ	จำนวนตัวอย่างที่ผ่านเกณฑ์
เนื้อสุกร	567	567
เนื้อโค	0	0
เนื้อเป็ด	1	1

หมายเหตุ : การรายงานผลการวิเคราะห์จะรายงานผลการตรวจยืนยันผลด้วยวิธี LC-MSMS เท่านั้น

มาตรการดำเนินการกรณีตัวอย่างเนื้อสัตว์ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานสำหรับสินค้าปศุสัตว์ OK

คณะกรรมการตรวจประเมินในพื้นดำเนินการแจ้งผลที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทางห้องปฏิบัติการให้แก่ผู้ประกอบการทราบภายในระยะเวลา 15 วันทำการ หลังจากที่รับทราบผลวิเคราะห์ โดยผู้ประกอบต้องดำเนินการหาสาเหตุและเสนอแนวทางแก้ไข ภายในระยะเวลา 15 วันทำการ หลังจากที่รับทราบผลวิเคราะห์ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจประเมิน เมื่อคณะกรรมการตรวจประเมินได้รับแนวทางการแก้ไขจากผู้ประกอบการ ให้ทำการนัดหมายผู้ประกอบการเพื่อตรวจติดตามผลการแก้ไขพร้อมทำการเก็บตัวอย่างซ้ำ ภายในระยะเวลา 30 วัน หลังจากได้รับแนวทางการแก้ไขหากผู้ประกอบการสามารถดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องได้ ให้คณะกรรมการตรวจประเมินสรุปผลการตรวจประเมินเสนอคณะกรรมการรับรองพิจารณาคงไว้ซึ่งการรับรอง แต่หากคณะกรรมการตรวจประเมินตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ประกอบการไม่ดำเนินการแก้ไขตามแนวทางการแก้ไขหรือผลตรวจวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดให้คณะกรรมการตรวจประเมินรวบรวมหลักฐานและเอกสารที่พิสูจน์ได้ว่าเป็นไปตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เสนอให้คณะกรรมการรับรองพิจารณาเพิกถอน ซึ่งผู้ที่ถูกเพิกถอนจะไม่สามารถขอการรับรองได้เป็นระยะเวลา1ปี

นอกจากนี้ กรมปศุสัตว์มีการขยายขอบข่ายรับรองไปยังสินค้าปศุสัตว์ประเภทอื่นๆ ด้วย ได้แก่ ไข่สด ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้โครงการฯ ดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์และผลสัมฤทธิ์ และในปีงบประมาณ 2561 ที่ผ่านมาโครงการฯ ยังได้รับรางวัลสาขาบริการภาครัฐ ประเภทมาตรฐานการบริการ ระดับดีเด่น ในพิธีมอบรางวัลเลิศรัฐ ซึ่งเป็นเครื่องการันตีถึงความมุ่งมั่นในการดำเนินงานของกรมปศุสัตว์ภายใต้โครงการ“ปศุสัตว์ OK”

การรับรองสินค้าปศุสัตว์ (Q Mark)

การรับรองสินค้าปศุสัตว์ เป็นการรับรองเนื้อสัตว์และไข่ตลอดห่วงโซ่การผลิตตามมาตรฐานสินค้าเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยดูแลการผลิตตั้งแต่ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ต้องได้มาตรฐานฟาร์ม (GAP) โรงฆ่าสัตว์หรือศูนย์รวบรวมไข่ได้มาตรฐานการปฏิบัติที่ดี (GMP) มีการควบคุมคุณภาพระหว่างการขนส่งจนถึงสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ รวมทั้งมีการตรวจติดตามผลการคงไว้ซึ่งคุณภาพโดยสุ่มเก็บตัวอย่างทั้งเนื้อสัตว์และไข่จากสถานที่จำหน่ายเพื่อตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการเป็นประจำตลอดการรับรอง โดยผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองตามระบบรับรองสินค้าปศุสัตว์จะได้รับเครื่องหมาย “Q”เพื่อให้ผู้บริโภคภายในประเทศได้บริโภคสินค้าที่มีความปลอดภัย มีคุณภาพทัดเทียมกับมาตรฐานสากลและลดความซ้ำซ้อนในการใช้เครื่องหมายรับรองของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยการรับรองสินค้าปศุสัตว์เป็นการรับรอง เพื่อบ่งบอกว่าผลิตภัณฑ์นั้นผ่านขั้นตอนที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งสามารถตรวจสอบย้อนกลับในระบบการรับรองสินค้าปศุสัตว์ได้ โดยผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองจะมีอายุการรับรอง 3 ปี กรมปศุสัตว์เริ่มดำเนินการรับรองสินค้าปศุสัตว์ภายใต้โครงการเนื้อสัตว์อนามัย ตั้งแต่ปี 2543 และในปัจจุบันมีการรับรอง ทั้งหมด 4 ขอบข่าย ได้แก่ เนื้อสัตว์อนามัย ไข่อนามัย ผลิตภัณฑ์สัตว์อนามัย และสถานที่ตัดแต่งเนื้อสัตว์อนามัย

ซึ่งในปีงบประมาณ 2561 ความก้าวหน้าของโครงการฯ ดังนี้

1. บริษัทที่ได้รับอนุญาตเข้าร่วมโครงการเนื้อสัตว์อนามัย จำนวน 82 ราย ได้แก่
   - เนื้อสุกรอนามัย 17 ราย
   - เนื้อไก่อนามัย 31 ราย
   - เนื้อเป็ดอนามัย 4 ราย
   - ผลิตภัณฑ์สัตว์อนามัย 5 ราย
   - ไข่อนามัย 19 ราย
   - สถานที่ตัดแต่งเนื้อสัตว์อนามัย 6 ราย

2. สถานที่จำหน่ายเนื้อและไข่อนามัย มีจำนวนทั่วประเทศประมาณ 2,600 กว่าแห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัด ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า (Modern Trade) ซุปเปอร์มาร์เก็ต จุดจำหน่ายหน้าโรงงานฯ และตลาดสดทั่วไป

3. ผลการดำเนินงานประจำปี 2561

3.1 รับรองผู้ประกอบการรายใหม่ จำนวน 9 ราย ได้แก่

- โครงการไข่อนามัย 3 ราย
- โครงการเนื้อสัตว์อนามัย 6 ราย

3.2 สุ่มเก็บตัวอย่างเนื้อสัตว์ ไข่ จากสถานที่จำหน่ายและไขมันสัตว์จากโรงฆ่าสัตว์ทุกเดือนเพื่อตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 1,034 ตัวอย่าง เพื่อติดตามผลการคงไว้ซึ่งคุณภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่

4. สามารถตรวจสอบรายชื่อผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองรับรองสินค้าปศุสัตว์ หรือ “Q mark” (โครงการเนื้อสัตว์อนามัยและโครงการไข่อนามัย) กรมปศุสัตว์ ได้ที่ certify.dld.go.th หรือ http://certify.dld.go.th/certify/images/project/HigienicMeat/ProgressReport022562.pdf หากสนใจข้อมูลสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ โทร.0-2653-4444 ต่อ 3133

โครงการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ ปี 2561

จากสถานการณ์ราคาไข่ไก่ตกต่ำอย่างต่อเนื่องตลอดปี 2560 ที่ผ่านมา ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ขาดทุน โดยเฉพาะเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่รายย่อย ซึ่งบางรายต้องหยุดเลี้ยงชั่วคราว หรือถึงขั้นเลิกกิจการ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่รายย่อยได้รวมตัวกันยื่นร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้แก้ไขปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำโดยต้องการให้รัฐบาลใช้เงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จากคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร หรือ คชก. เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำดังเช่นทุกปีที่ผ่านมา

คณะกรรมการพัฒนานโยบายไก่ไข่และผลิตภัณฑ์หรือ Egg ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2560 และวิเคราะห์ว่าสาเหตุที่ราคาไข่ไก่ตกต่ำนั้น เกิดจากสภาวะผลผลิตไข่ไก่ล้นตลาดภายในประเทศ (over supply) เกินความต้องการบริโภคในประเทศ ซึ่งในขณะนั้นมีผลผลิตไข่ไก่ประมาณ 45 ล้านฟองต่อวัน ในขณะที่ปริมาณการบริโภคภายในประเทศอยู่ที่ 42 ล้านฟองต่อวัน ดังนั้น คณะกรรมการ Egg Board จึงมีมติ ให้กรมปศุสัตว์จัดทำโครงการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ปี 2561 โดยมีเป้าหมายให้ราคาไข่ไก่มีเสถียรภาพในราคาที่เกษตรกรมีความพึงพอใจ โดยไม่ใช้เงินกองทุนฯ คชก

กรมปศุสัตว์ในฐานะฝ่ายเลขานุการ Egg Board ขับเคลื่อนโครงการฯ โดยดำเนินมาตรการในระยะสั้น ซึ่งต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ราคาไข่ไก่มีเสถียรภาพในระดับที่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่พึงพอใจ ประกอบด้วย

1. กำหนดแผนปฏิบัติการ “PS Support” โดยขอความร่วมมือให้บริษัทผู้นำเข้าปู่ย่าพันธุ์ และพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ทั้ง 16 ราย ร่วมกันส่งออกไข่ไก่ไปจำหน่ายต่างประเทศ รวมเดือนละ 50 ตู้คอนเทนเนอร์ หรือ 16 ล้านฟอง ตั้งแต่เดือนเมษายน จนถึงสิ้นปี 2561 หรือจนกว่าราคาไข่ไก่จะมีเสถียรภาพในระดับที่เกษตรกรมีความพึงพอใจ

2. เร่งรัดปลดแม่ไก่ไข่ยืนกรง อายุไม่เกิน 78 สัปดาห์ ตามมติ Egg board

สำหรับมาตรการในระยะยาว กรมปศุสัตว์ได้ขอความร่วมมือเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ทั้งรายใหญ่และรายย่อย รวมถึงบริษัทเอกชนรายใหญ่ผู้นำเข้าปู่ย่าพันธุ์และพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ โดยบริษัทผู้นำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่รายใหญ่ที่มีเพียง 1 ราย ขอปรับแผนการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ลดลง 1,000 ตัว คงเหลือ 4,500 ตัว ในส่วนของบริษัทผู้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ 15 ราย ยังคงแผนการนำเข้าไว้ที่ 550,000 ตัว นอกจากนี้ ทั้ง 16 บริษัท ได้ร่วมกันปลดพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ออกจากระบบ 95,000 ตัว คิดเป็น 15% ของจำนวนพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ทั้งหมดที่มีอยู่ในเดือนมิถุนายน 2561 หลังจากผลสำรวจปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ทุก 3 เดือนแล้ว พบว่ายังมีปริมาณมากเกินไป เพื่อให้ผลผลิตไข่ไก่ออกสู่ท้องตลาดมีปริมาณใกล้เคียง 42 ล้านฟองต่อวันในช่วงต้นปี 2562 เป็นต้นไป

จากผลการดำเนินการตามโครงการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ ปี 2561 โดยขับเคลื่อนทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาว ส่งผลให้ราคาไข่ไก่คละหน้าฟาร์มอยู่ที่ฟองละ 2 บาท 60 สตางค์ ถึง 2 บาท 80 สตางค์ แปรผันตามพื้นที่การเลี้ยงและคุณภาพของไข่ไก่ ตั้งแต่เดือนเมษายน 2561 ทั้งนี้ ต้องมีการเฝ้าระวังสถานการณ์ราคาและดำเนินมาตรการระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้ราคาอยู่ในระดับที่เกษตรกรพึงพอใจอย่างต่อเนื่อง

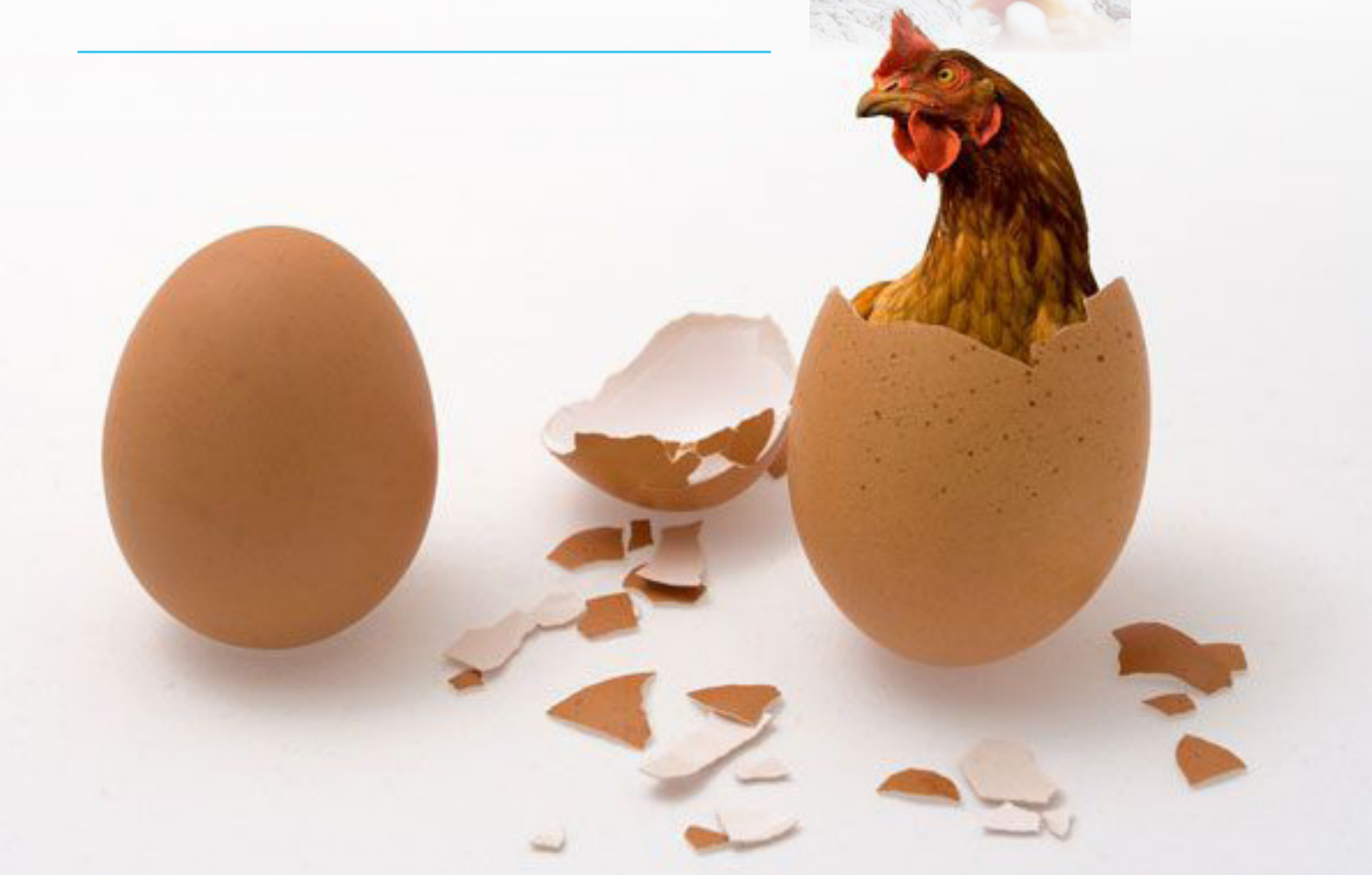

การตรวจประเมินความปลอดภัยของประเทศคู่ค้า

1. สหภาพยุโรป

เจ้าหน้าที่ตรวจประเมินจากสหภาพยุโรป (FVO) จำนวน 2 ท่าน ได้แก่ Mr. Wolodai ZBINIEWICZ และ Mr. Laszlo TOTH ได้เข้าตรวจประเมินระบบการกำกับดูแลการผลิตเนื้อสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย ณ โรงฆ่าสัตว์ปีกและโรงแปรรูปเนื้อสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก จำนวน 8 แห่ง ในระหว่างวันที่ 22 มกราคม – 2 กุมภาพันธ์ 2561

FVO

2. ประเทศสิงคโปร์

คณะเจ้าหน้าที่หน่วยงาน Agri – Food & Veterinary Authority of Singapore (AVA) ประเทศสิงคโปร์ได้เข้าตรวจรับรองการขึ้นทะเบียนโรงงานใหม่สำหรับการส่งออกสินค้าเนื้อสัตว์ปีก เนื้อสัตว์แปรรูปปรุงสุกและสินค้าไข่แปรรูปปรุงสุก จำนวน 5 แห่ง ในระหว่างวันที่ 19 – 23 มีนาคม 2561

3. ประเทศญี่ปุ่น

คณะเจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (Ministry of Agricultural Forestry And Fisheries; MAFF) ประเทศญี่ปุ่น ได้เข้าตรวจประเมินรับรองโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ปีกของไทย เพื่อส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น จำนวนทั้งสิ้น 9 โรงงาน ระหว่างวันที่ 16 – 20 กรกฎาคม 2561

4. ประเทศมาเลเซีย

คณะเจ้าหน้าที่ DVS และ JAKIM ประเทศมาเลเซีย ได้เข้าตรวจรับรองการขึ้นทะเบียนโรงงานใหม่ และตรวจติดตามโรงงานที่อยู่ในบัญชีรายชื่อการส่งออกไปยังมาเลเซีย รวมทั้งหมด 12 แห่ง ได้แก่ โรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก 4 แห่ง โรงฆ่าสุกรเพื่อการส่งออก 1 แห่ง และโรงงานผลิตนมและผลิตภัณฑ์ 7 แห่ง ในระหว่างวันที่ 30 กันยายน – 10 ตุลาคม 2561

การพัฒนาองค์กร

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

รางวัลเลิศรัฐ
สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.2561
ผลงานต้นแบบ ประเภทมาตรฐานการบริการ (ระดับดีเด่น)
ผลงานด้านสังคม
เนื้อสัตว์ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK)

กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการเนื้อสัตว์ปลอดภัย ใส่ใจผู้บริโภค (ปศุสัตว์ OK) เพื่อส่งเสริมและให้การรับรองสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์มีมาตรฐานตลอดการผลิตให้ได้รับตราสัญลักษณ์ “ปศุสัตว์ OK” ซึ่งจะเป็นสิ่งการันตีได้ว่าสถานที่แห่งนี้จำหน่ายเนื้อสัตว์ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ช่วยให้ผู้บริโภคมีความสะดวกและมั่นใจในการเลือกซื้อหรือบริโภคสินค้าปศุสัตว์ นอกจากนี้ ยังช่วยกระตุ้นและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ผลิตและผู้จำหน่ายให้หันมาใส่ใจขั้นตอนการผลิตให้ถูกสุขอนามัยทุกขั้นตอน เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าปศุสัตว์และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ให้ประเทศไทย

การพัฒนาองค์กร

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

รางวัลเลิศรัฐ
สาขาบริการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.2561
ผลงานต้นแบบ ประเภทการบริการที่เป็นเลิศ (ระดับดีเด่น)
ผลงานด้านสังคม
การบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน

โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนเป็นโครงการเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กนักเรียนและแก้ปัญหาราคาน้ำนมดิบตกต่ำ เกษตรกรนำน้ำนมดิบมาเททิ้ง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร พัฒนาอุตสาหกรรมนมในประเทศไทย และเพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับอาหารเสริม (นม) ที่มีคุณภาพ เพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริมาช่วยดำเนินโครงการ ซึ่งการบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (มิลค์บอร์ด) ซึ่งมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อรับผิดชอบด้านต่างๆ เช่น ด้านบริหารจัดการนมทั้งระบบ ด้านบริหารจัดการนมโรงเรียน ด้านคุณภาพ ด้านการขนส่งด้านติดตามและประเมินผล เป็นต้น โดยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการได้อย่างครบวงจรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (value chain)

การพัฒนาองค์กร

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

รางวัลเลิศรัฐ
ประเภทพัฒนาคุณภาพการบริการอย่างต่อเนื่อง
ระบบจัดการสัตว์ปีกสู่มาตรฐานการส่งออกไทย

เป็นผลงานการบริหารจัดการแก้ไขวิกฤตและควบคุมโรคไข้หวัดนกของประเทศไทย ซึ่งเป็นนวัตกรรมการบริหารจัดการของภาครัฐ ที่ได้มีการบูรณาการหลักการแนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการควบคุมโรคไข้หวัดนก ทั้งที่เริ่มต้นจากการมีองค์ความรู้ที่ไม่เพียงพอ แต่ก็สามารถใช้กระบวนการเรียนรู้และปรับปรุงจนเกิดความสำเร็จในการดำเนินการ เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องจาก OIE ให้เป็นต้นแบบในการจัดการโรคไข้หวัดนก ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกโรคทั้งโรคระบาดสัตว์ และโรคระบาดในคน ซึ่งเป็นการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสในการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ภายใต้การบริหารจัดการเชิงระบบ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่บูรณาการการทำงานอย่างเป็นระบบทั้งในมิติแนวตั้งและมิติแนวนอนมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน พัฒนาทุกกระบวนการสู่การเป็นมาตรฐานสากลทั้งงานปฏิบัติการและงานบริการประชาชน มีการเรียนรู้ พัฒนาและปรับปรุงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องรวมถึงมีการนำไปขยายผลสู่ระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ชนิดอื่นๆ ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าปศุสัตว์ไปต่างประเทศมีมูลค่ามากกว่าหนึ่งแสนล้านบาท ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ซึ่งสามารถ “พลิกวิกฤตโรคไข้หวัดนก สู่มาตรฐานการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ไทยแสนล้าน”

การประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

1. ประเทศญี่ปุ่น

น.สพ.อภินันท์ คงนุรัตน์ พร้อมด้วยผู้แทนจากสำนักงานปศุสัตว์เขต 5 ผู้แทนสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ ผู้แทนสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ผู้แทนกองสารวัตรและกักกัน รวมทั้งสิ้น 6 คน ได้เข้าร่วมการตรวจรับรองแหล่งผลิตสุกร เพื่อการนำเข้าราชอาณาจักร ณ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 4 – 9 กุมภาพันธ์ 2561 ตามหนังสือเชิญของหน่วยงาน Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries in Japan (MAFF) ประเทศญี่ปุ่น

2. สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล

นายจิระเดช เพิ่มกว่าเก่า สัตวแพทย์อาวุโส เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุม Workshop on Strengthening Regional Value Chain in Marketing Pork Meat ซึ่งเป็นโครงการภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการเกษตรของ BIMSTEC ณ กรุงกาฐมาณฑุ สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ระหว่างวันที่ 13 – 14 มิถุนายน 2561 การประชุมฯ ดังกล่าว มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งห่วงโซ่มูลค่าสุกร เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองและส่งเสริมประสิทธิภาพการส่งออกเนื้อสุกรในกลุ่มประเทศสมาชิก BIMSTEC

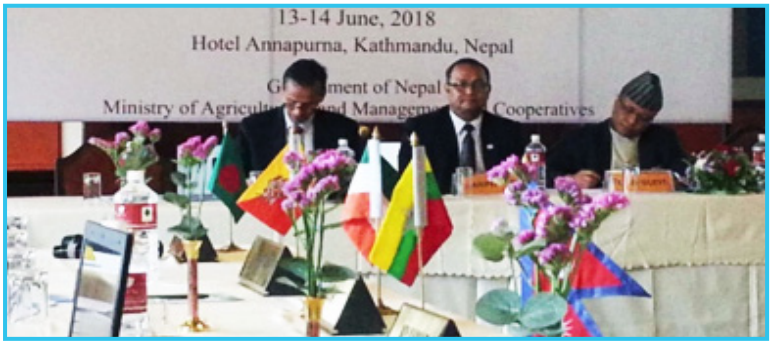

3. สหราชอาณาจักร

สพ.ญ.กรรณศิริ จิโรจน์กุลกิจ เป็นผู้แทนจากกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วยผู้แทนสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) และผู้แทนจากคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เข้าร่วมประชุม Physical Working Group ภายใต้คณะกรรมการ Codex สาขาการตรวจสอบและการออกใบรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออก (CCFICS) ณ เมือง Edinburgh สหราชอาณาจักร ในระหว่างวันที่ 28-31 พฤษภาคม 2561 โดยการประชุมในครั้งนี้ เป็นการพิจารณาเนื้อหาของ Guidance on use of System equivalence และ Guidance on Third Party Assurance ซึ่งเป็นประเด็นใหม่ที่ทางประเทศในกลุ่มสมาชิกเสนอให้ยกขึ้นมาพิจารณา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวทางการนำไปปฏิบัติ

4. สาธารณรัฐเกาหลี

สพ.ญ.ดลณรัตน์ แหยมตั้ง เป็นผู้แทนกรมปศุสัตว์ เข้าร่วมสัมมนา “2018 Seminar on Safety Governance of Agricultural-Livestock and Fishery Products for Asian Countries” ซึ่งจัดโดยหน่วยงาน Ministry of Food and Drug Safety สาธารณรัฐเกาหลี ในระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2561 โดยมีผู้แทนจาก 12 ประเทศในเอเชีย เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ลาว บังกลาเทศ ศรีลังกา พม่า มองโกเลีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา ยูเครน และเวียดนาม พร้อมทั้งได้นำเสนอเรื่องระบบการรับรองและกำกับดูแลสินค้าฮาลาลและการตรวจสอบรับรองสินค้าปศุสัตว์ของประเทศไทย ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุม ในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน ได้ให้ความสนใจในระบบการตรวจสอบและควบคุมของประเทศไทยอย่างยิ่ง เนื่องด้วยประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าปศุสัตว์โดยเฉพาะสินค้าเนื้อสัตว์ปีกไปยังสาธารณรัฐเกาหลีในปริมาณที่ค่อนข้างสูง อีกทั้งมีความมั่นใจในสินค้าสัตว์ปีกไทยว่า มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และผ่านการรับรองทั้งระบบ HACCP และได้มาตรฐานสินค้าฮาลาล

5. สาธารณรัฐประชาชนจีน

น.สพ.อุดม จันทร์ประไพภัทร และสพ.ญ.วลัยกร ศรีเจริญ เป็นผู้แทนสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ เข้าร่วมงานอบรมสัมมนารังนกแห่งชาติประจำปี ครั้งที่ 4 “Bird’s nest Industry Conference & Summit on Regulating and Promoting Bird’s nest Market” ในวันที่ 11 – 13 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรมแชงกรีล่า กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดย น.สพ. อุดม จันทร์ประไพภัทร เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อเรื่อง Thailand export policy ให้กับผู้เข้าร่วมจากสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 600 ราย เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางการค้าและพัฒนามาตรฐานภาคอุตสาหกรรมการผลิตรังนกระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศอาเซียน

คณะสมาคมตลาดค้าส่งสินค้าภาคการเกษตร ประจำกรุงปักกิ่ง (China Agriculture Wholesale Market Association; CAWA) เดินทางเยือนประเทศไทย ในระหว่างวันที่ 22 – 25 มีนาคม 2561 เพื่อศึกษาดูงาน อุตสาหกรรมรังนกของประเทศไทย อีกทั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการรังนกของประเทศ ข้อมูลด้านการส่งออกสินค้ารังนก รวมถึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยได้เข้าร่วมเพื่อดูแนวโน้มความต้องการด้านตลาดรังนกของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยได้มีการจัดกิจกรรมผู้ซื้อพบผู้ขาย โดยมีผู้แทนจากสมาคมผู้ค้ารังนก นักลงทุน และผู้ซื้อจากประเทศจีนร่วมกับผู้ประกอบการรังนกจากประเทศไทย จำนวน 14 บริษัท และได้เข้าเยี่ยมชมกระบวนการผลิตรังนกและผลิตภัณฑ์เพื่อส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน ณ บริษัท สยามรังนกทะเลใต้ และถ้ำรังนก ณ เกาะพะลวย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

6. ประเทศอินโดนีเซีย

สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asia Institute of Technology; AIT) ได้นำคณะเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานวิจัยการเกษตรของประเทศอินโดนีเซีย (Indonesian Agency for Agricuture Research Development; IAARD) จำนวน 6 ท่าน เข้าศึกษาดูงาน ณ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ ในวันอังคารที่ 24 เมษายน 2561 โดยผู้แทนของกลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ ได้นำเสนอภาพรวมของกรมปศุสัตว์ภาพรวมการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ และระบบการออกหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) พร้อมทั้งเข้าศึกษาดูงานเกี่ยวกับขั้นตอนการออกหนังสือรับรองสุขอนามัย ณ ฝ่ายรับรองหนังสือสุขอนามัยผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์

7. สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)

กรมปศุสัตว์ผู้แทนประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดประชุมความร่วมมือคณะทำงานมาตรฐานฮาลาลอาเซียน ครั้งที่ 14 “14 th ASEAN Working Group on Halal Food” ระหว่างวันที่ 10 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรมอัลมีรอช โดยได้มีข้อตกลงร่วมกันในการจัดทำเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลฮาลาลอาเซียน คู่มือมาตรฐานอาหารฮาลาลอาเซียน เพื่อนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการระดับรัฐมนตรีอาเซียนต่อไป

ในงานประชุมดังกล่าว ได้จัดให้มีนิทรรศการย่อยแสดงภาพรวมงานมาตรฐานฮาลาลของประเทศไทย จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยกรมปศุสัตว์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย พร้อมทั้งมีการออกร้านแสดงสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับรองฮาลาลประเภทต่างๆ อาทิ เนื้อวัว เนื้อแพะ เนื้อไก่ เนื้อเป็ด นม ไอศกรีม ไข่นกกระทา และเครื่องสำอางเป็นต้น

การอบรมสัมมนา ปีงบประมาณ 2561

1. โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “การศึกษาอบรมด้านการตรวจโรคสัตว์และการตรวจเนื้อสัตว์”

กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ ได้จัดโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “การศึกษาอบรมด้านการตรวจโรคสัตว์และการตรวจเนื้อสัตว์” สำหรับเจ้าหน้าที่นักวิทยาศาสตร์ จำนวน 140 คน ระหว่างวันที่ 13 – 19 มีนาคม 2561 ณ โรงแรมแมนดารินโกลเด้น วัลเลย์ เขาใหญ่ แอนด์ รีสอร์ท จังหวัดนครราชสีมา

2. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออกไปยังสหภาพยุโรป

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ ได้จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออกไปยังสหภาพยุโรป สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ จำนวน 50 คน ในระหว่างวันที่ 7 – 11 พฤษภาคม 2561 ณ สถานที่ราชการ กรมปศุสัตว์ และเข้าศึกษาดูงาน ณ โรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก จ.สมุทรปราการ และ จ.ลพบุรี โดยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยอาหารจากสหภาพยุโรป ได้แก่ Dr. Richard-Bonne เป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านกฎระเบียบของสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตเนื้อสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์

3. การจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออกเพื่อแข่งขันกับตลาดโลก”

- จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-16 มีนาคม 2561 ณ โรงแรม ภูวนาลี รีสอร์ท เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
- จำนวนผู้เข้าร่วมฝึกอบรม 50 คน
- มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานระบบ GMP และระบบ HACCP วิธีการออกแบบและติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ในระบบการผลิตอาหาร ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาการผลิตเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกให้ได้มาตรฐานมีความปลอดภัยต่อการบริโภค และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

4. การจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง“ระบบบำบัดน้ำเสียและการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกด้านการปศุสัตว์”

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ได้จัดการประชุมสัมมนา เรื่อง“ระบบบำบัดน้ำเสียและการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกด้านการปศุสัตว์” ระหว่างวันที่ 21 – 23 กุมภาพันธ์ 2561 ณ โรงแรมภูวนาลี รีสอร์ท เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทั้งหมด 59 ราย เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียชนิดได้ก๊าซชีวภาพ โดยให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐ มีความรู้ และสามารถนำไปถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสียชนิดก๊าซชีวภาพ ทั้งสามารถพัฒนาศักยภาพ เพิ่มองค์ความรู้ในเรื่องการประเมินปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ จากภาคปศุสัตว์ นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานต่อไป

5. โครงการอบรมผู้ตรวจรับรองมาตรฐานตามหลักการฮาลาล ปีงบประมาณ 2561

6. โครงการอบรมพนักงานเชือดสัตว์เชิงปฏิบัติการสำหรับโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ

ตารางสรุปการอบรมสัมมนา บุคลากรกรมปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2561

ที่	หลักสูตร	จำนวน (คน)	วันที่	สถานที่
กลุ่มมาตรฐานด้านการปศุสัตว์				
1	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออกไปยังสหภาพยุโรป	50	7-11 พฤษภาคม 2561	สถานที่ราชการ กรมปศุสัตว์ และ โรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก จ.สมุทรปราการ และ จ.ลพบุรี
2	การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออกเพื่อแข่งขันกับการตลาดโลก	50	14-16 มีนาคม 2561	โรงแรม ภูวนาลี รีสอร์ท เขาใหญ่ จ.นครราชสีมา
กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์				
1	การศึกษาอบรมด้านการตรวจโรคสัตว์และการตรวจเนื้อสัตว์	140	13 – 19 มีนาคม 2561	โรงแรมแมนดารินโกลเด้นวัลเลย์ เขาใหญ่ แอนด์ รีสอร์ท จ.นครราชสีมา
กลุ่มมาตรฐานสิ่งแวดล้อมด้านการปศุสัตว์				
1	ระบบบำบัดน้ำเสียและการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกด้านการปศุสัตว์	59	21 – 23 กุมภาพันธ์ 2561	โรงแรมภูวนาลี รีสอร์ท เขาใหญ่ จ.นครราชสีมา

งานวิจัย / งานวิชาการ

ที่	ผลงานวิชาการ	ผู้จัดทำ	เลขทะเบียน
1	การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณของแซลโมเนลลาในเนื้อสุกรจากการค้าปลีกถึงการบริโภค	1. นางธนิดา หรินทรานนท์ 2. นายศุภชัย เนื้อนวลสุวรรณ	56(2)-0312-042
2	การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพ Flumethrin และ tau-Fluvalinate กับการควบคุมป้องกัน กำจัดไรผึ้ง	1. นางธนิดา หรินทรานนท์ 2. นายชัยโรจน์ โพธิ์เจริญ 3. นางสาวมนทการติ์ วงศ์ภากร 4. นางสาวคนึงนิจ ก่อธรรมฤทธิ์	56(2)-0312-044
3	การวิเคราะห์รวมผลการใช้สารกลุ่มเบต้า-อะโกนิสท์ ในการผลิตสุกรในประเทศไทย	1. นางสาวนิดารัตน์ ไพรคณะฮก 2. นายบรรจง จงรักษ์วัฒนา	56(2)-0312-046
4	การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการฆ่าเชื้อและอายุการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อกลุ่มเปอร์ออกไซด์	1. นางสาวคนึงนิจ ก่อธรรมฤทธิ์ 2. นางสุดารัตน์ เคยเหล่า 3. นางสาวจุฬาพร ศรีหนา	56(2)-0312-052
5	การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการฆ่าเชื้อและอายุการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อกลุ่มไฮโปรคลอไรท์	1. นางสาวคนึงนิจ ก่อธรรมฤทธิ์ 2. นายศศิ เจริญพจน์	56(2)-0312-053
6	ระบบการเฝ้าระวังสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์	1. นางธนิดา หรินทรานนท์	56(2)-0115-069
7	การศึกษาอายุการจัดเก็บและประสิทธิภาพการฆ่าเชื้อแบคทีเรียของกลูตารัลดีไฮด์และอัลคิลเบนซิลไดเมทิลแอมโมเนียมคลอไรด์	1. นางธนิดา หรินทรานนท์ 2. นางสาวคนึงนิจ ก่อธรรมฤทธิ์ 3. นางสุดารัตน์ เคยเหล่า 4. นางสาวจุฬาพร ศรีหนา	57(2)-0312-018
8	การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณของแซลโมเนลลาในเนื้อไก่จากการค้าปลีกถึงการบริโภค	1. นางสาวบุณิกา จุลละโพธิ 2. นางธนิดา หรินทรานนท์ 3. นายศุภชัย เนื้อนวลสุวรรณ	57(2)-0312-019

ที่	ผลงานวิชาการ	ผู้จัดทำ	เลขทะเบียน
9	คู่มือการตรวจประเมินและการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ สำหรับหน่วยตรวจ	1. นางสาวบุณิกา จุลละโพธิ 2. นายเอกชัย ก่อเกียรติสกุลชัย 3. นางสาววันวิสาข์ แย้มมีกลิ่น	57(2)-0312-030
10	คู่มือกรมปศุสัตว์ เรื่อง การรับรองสินค้าปศุสัตว์	1. นางสาวนิดารัตน์ ไพรคณะฮก 2. นายพลกฤษณ์ อุ้ยตา	57(2)-0312-031
11	คู่มือกรมปศุสัตว์ การขอรับและออกใบรับรองการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์	1. นายพลกฤษณ์ อุ้ยตา	57(2)-0312-032
12	หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองระบบวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) คอมพาร์ทเมนต์สำหรับฟาร์มสัตว์ปีกเนื้อ ฟาร์มสัตว์ปีกพันธุ์ และสถานที่ฟักไข่สัตว์ปีกเนื้อ	1. นายประวิทย์ ศรีสอาด 2. นางสาวบุณิกา จุลละโพธิ	57(2)-0312-033
13	การประเมินความเสี่ยงเชิงปริมาณของแซลโมเนลลาในเนื้อไก่ จากผู้ค้าปลีกในตลาดสดถึงผู้บริโภค	1. นางสาวบุณิกา จุลละโพธิ 2. นางธนิดา หรินทรานนท์ 3. นายศุภชัย เนื้อนวลสุวรรณ	57(2)-0312-074
14	การประเมินความเสี่ยงการดื้อยาต้านจุลชีพเชิงปริมาณของ E. coli, K. pneumoniae และ Salmonella spp. ในผลิตภัณฑ์สุกร	1. นางธนิดา หรินทรานนท์ 2. นางสาวคนึงนิจ ก่อธรรมฤทธิ์ 3. นายศุภชัย เนื้อนวลสุวรรณ 4. นางสาวบุณิกา จุลละโพธิ	58(1)-0312-017
15	คู่มือการตรวจประเมินและการออกใบรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ สำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	1. นางสาวบุณิกา จุลละโพธิ 2. นายธิติ อันตรเสน 3. นางสาวรัชนี ศรีฐาน 4. นายปราโมทย์ พวงชมภู	59(2)-0312-014

ที่	ผลงานวิชาการ	ผู้จัดทำ	เลขทะเบียน
16	การศึกษาอัตราการตายของไก่เนื้อระหว่างการขนส่งจากฟาร์มเข้าโรงฆ่าสัตว์ปีก	1. นายโอฬาร กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2. นายวินัย กาญจนมาลา	59(2)-0312-072
17	ปัจจัยเสี่ยงของเชื้อแซลโมเนลลาที่แยกได้จากเนื้อสัตว์ปีกจากโรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก	1. นายโสภัชย์ ชวาลกุล	60(2)-0312-046
18	ศึกษาการลดปริมาณสารไนไตรท์ในรังนกสีแดงตามธรรมชาติ	1. นายโสภัชย์ ชวาลกุล 2. นางสาวมณฑิรา ชินอรุณชัย	60(2)-0312-047
19	คู่มือการออกหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์เพื่อการส่งออก	1. นายโสภัชย์ ชวาลกุล	60(2)-0312-048
20	การประเมินความเสี่ยงการดื้อยาต้านจุลชีพของ Salmonella และ Campylobacter ตลอดห่วงโซ่การผลิตไข่ไก่เชิงพาณิชย์ และไข่ไก่อินทรีย์	1. นางธนิดา หรินทรานนท์ 2. นางสาวคะนึงนิจ ก่อธรรมฤทธิ์ 3. นายศุภชัย เนื้อนวลสุวรรณ 4. นางสาวจุฬาพร ศรีหนา 5. นางสาวอัญญารัตน์ ราชประโคน	

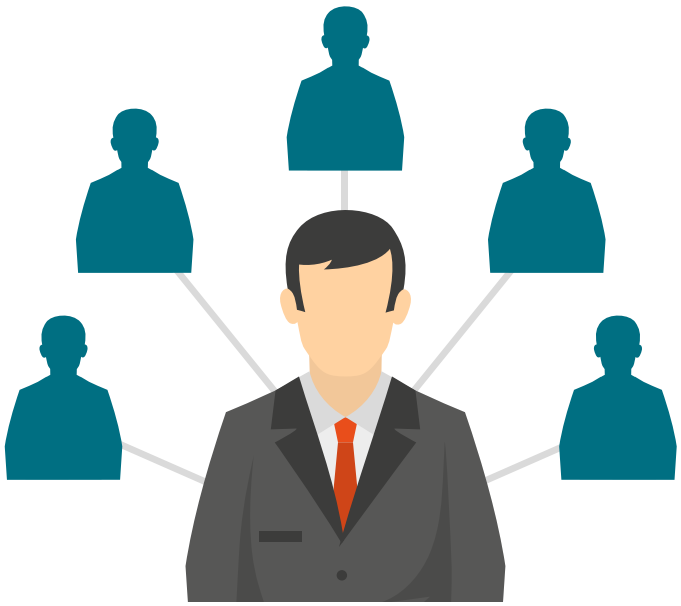

งานวิชาการประจำปีงบประมาณ 2561

1. การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ ได้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน จำนวน 4 เล่ม ได้แก่ คู่มือการเก็บตัวอย่างในโรงฆ่าสัตว์และผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออก คู่มือปฏิบัติงานโรงงานผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์เพื่อการส่งออก คู่มือการปฏิบัติในโรงฆ่าสัตว์และชำแหละเนื้อสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก และคู่มือการเก็บตัวอย่างและการปฏิบัติงานกิจกรรมเฝ้าระวังสารตกค้าง โดยได้มีการแก้ไขและปรับปรุงคู่มือให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์และระเบียบของประเทศคู่ค้า

รายงานกิจกรรมบูรณาการร่วมกับสำนักอื่น

1. โครงการ ควบคุม ป้องกัน กำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ ได้จัดเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ สัตวบาล และนักวิทยาศาสตร์ เข้าร่วมออกหน่วยเคลื่อนที่ ผ่าตัด ทำหมัน ฉีดวัคซีน ให้แก่สุนัขและแมว ตามโครงการ ควบคุม ป้องกันกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่เกิดโรคซ้ำซาก รวมทั้งหมด 9 จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุรินทร์ ยโสธร นครนายก ปราจีนบุรี นครสวรรค์ ศรีสะเกษ ชลบุรี และสมุทรปราการ

สถิติที่เกี่ยวข้อง

เปรียบเทียบสถิติจำนวนสัตว์จากฟาร์มมาตรฐานทั่วประเทศ ปี 2554-2561

ชนิดสัตว์	ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนสัตว์
สถานที่ฟักไข่สัตว์ปีก	75	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์	75	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์	89	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์	94	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์	68	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์	81	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์	83	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์	91	จำนวนลูกไก่ต่อสัปดาห์
		23,593,444		25,616,841		34,491,772		47,350,832		36,500,739		38,194,432		38,429,617		40,981,813
ไก่พันธุ์	182	17,654,807	166	16,143,967	220	72,766,581	228	76,000,271	206	24,180,970	209	24,747,603	223	25,912,046	237	27,361,114
ไก่เนื้อ	6,841	226,885,322	7,105	222,801,399	6,549	254,971,112	5,770	252,836,862	5,834	299,387,861	6,213	322,172,081	6,415	338,876,492	6,619	357,743,077
ไก่ไข่	2,091	54,967,352	2,406	58,698,425	1,792	54,543,035	1,803	56,287,545	1,430	46,916,135	1,523	59,513,200	1,530	62,393,539	1,536	69,815,271
เป็ดพันธุ์	25	546,035	27	744,594	25	463,970	25	452,647	19	260,676	22	322,499	25	519,140	31	751,644
เป็ดเนื้อ	577	7,751,063	1,483	11,858,145	416	7,843,377	363	8,658,152	260	7,180,215	267	9,111,489	272	9,387,589	285	10,241,376
เป็ดไข่	36	257,580	126	397,400	9	191,500	10	194,000	6	125,000	11	395,000	12	388,500	21	365,300
โคเนื้อ	414	24,797	505	25,070	548	32,408	371	6,005	205	24,417	211	21,101	177	20,156	126	19,719
โคนม	6,511	202,687	6,813	201,313	4,913	153,437	4,912	153,365	3,014	161,193	4,065	120,497	5,125	190,115	5,224	188,171
สุกร	3,560	5,771,612	3,635	5,578,659	3,011	5,636,510	3,415	6,059,716	2,637	5,553,502	2,961	5,709,837	3,304	6,739,185	3,879	8,665,599
นกกระทา	10	1,087,300	7	700,300	10	1,628,000	9	1,498,000	21	2,914,000	23	2,830,000	24	2,430,000	27	3,319,450
แพะเนื้อ	85	6,956	48	3,799	120	6,873	105	5,562	204	10,395	206	18,439	170	13,243	93	7,962
แกะเนื้อ	1	110	1	110	2	162	3	602	9	1,215	13	1,744	13	1,744	14	3,061
ผึ้ง	333	56,706	335	57,422	354	70,395	430	76,015	271	72,833	303	74,481	323	76,729	737	175,992
นกเขาชวาเสียง	0	0	0	0	2	650	2	650	0	0	0	0	0	0	0	0
แพะนม							7	514	10	732	7	325	14	545	16	569
รวม	20,741	338,805,771	22,732	342,827,444	18,060	432,799,782	17,547	449,580,738	14,194	423,289,883	16,115	463,232,728	17,708	485,378,696	18,936	519,640,118

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน ของทุกปี

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ทุกจังหวัด

สถิติที่เกี่ยวข้อง

สถิติเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับรองปศุสัตว์อินทรีย์ ปี 2558-2561

ตาราง จำนวนฟาร์ม/โรงงานที่ได้รับการรับรองปศุสัตว์อินทรีย์

ประเภทที่ขอรับรอง	ปีงบประมาณ 2558	ปีงบประมาณ 2559	ปีงบประมาณ 2560	ปีงบประมาณ 2561	รวม
1. โคนมและน้ำนมดิบ	4	0	3	7	19
2. ไก่พื้นเมือง	2	1	2	0	5
3. ไก่งวงอินทรีย์	1	0	0	0	1
4. ไก่ไข่และไข่ไก่	1	46	89	38	171
5. ไก่เนื้อ	0	0	1	0	1
6. ผลิตภัณฑ์น้ำนมพาสเจอไรซ์อินทรีย์	1	0	0	0	1
7. วัตถุดิบอาหารสัตว์อินทรีย์ (ปลาป่น)	0	2	0	0	2
8. ผลิตภัณฑ์เนื้อไก่อินทรีย์	0	0	1	0	1
9. พืชอาหารสัตว์อินทรีย์	0	0	1	0	1
รวม	9	49	97	46	197

สถิติเปรียบเทียบจำนวนโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ ปี 2557 – 2561

แผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนการออกใบอนุญาตฯ (กข.1) จำแนกตามประเภทสัตว์ ในปีงบประมาณ 2561

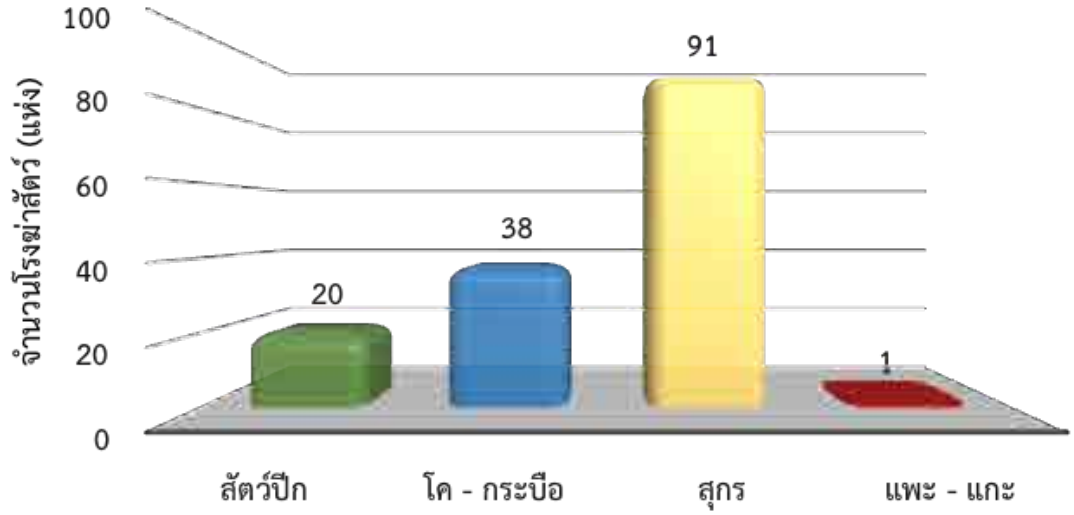

ตารางที่ 1 จำนวนการออกใบอนุญาตฯ (กข.1) จำแนกตามประเภทสัตว์ ในปี 2557 – ปี 2561

ประเภท	ปี 2557 (แห่ง)	ปี 2558 (แห่ง)	ปี 2559 (แห่ง)	ปี 2560 (แห่ง)	ปี 2561 (แห่ง)
สัตว์ปีก	38	40	40	46	20
โค - กระบือ	13	14	29	44	38
สุกร	51	185	147	111	91
แพะ - แกะ	1	1	2	2	1
รวม	103	240	218	203	150

แผนภูมิที่ 2 แสดงจำนวนการออกใบอนุญาตฯ (กฆ.1) จำแนกตามประเภทสัตว์ ในปี 2557 – ปี 2561

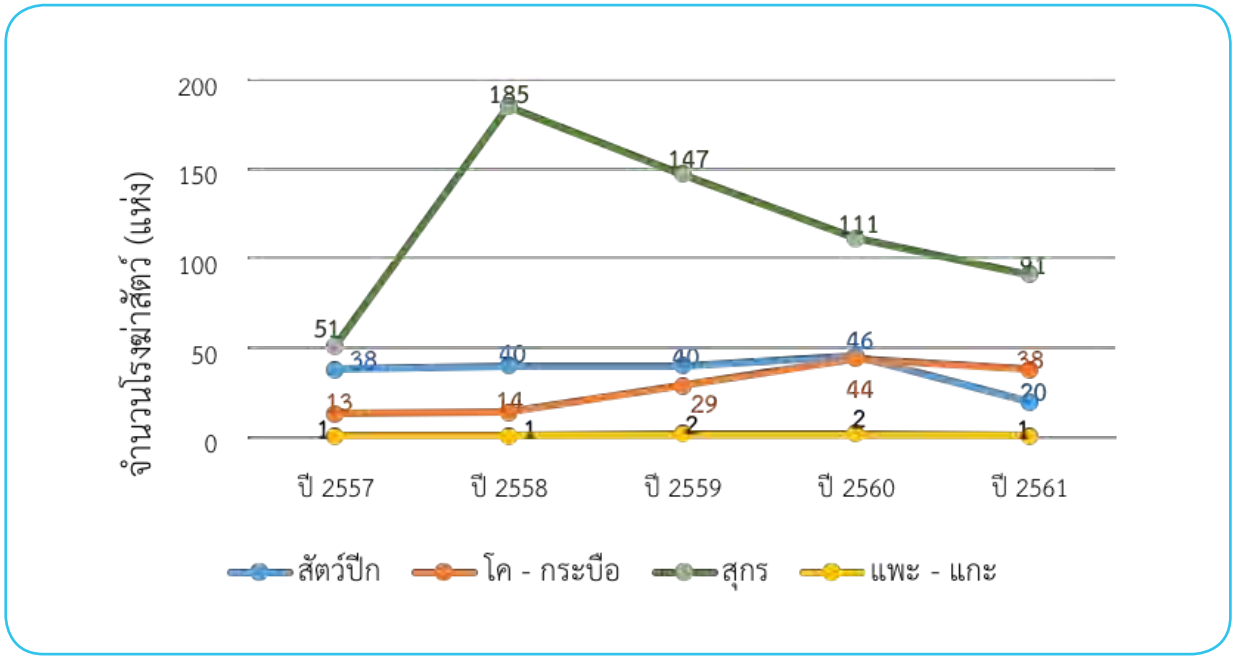

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2561

สถิติเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ได้รับรอง GMP และ Q mark เพื่อการจำหน่ายในประเทศ ปี 2557-2561

สถิติที่เกี่ยวข้อง

ปริมาณและข้อมูลการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป รายประเทศ ปี 2557-2561

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2557			2558			2559			2560			2561		
		ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า(บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ
เนื้อไก่		579,817,710	79,200,279,438	94.44%	678,515,951	88,545,557,274	95.29%	743,345,052	95,909,380,853	95.87%	802,153,589	102,715,806,007	96.20%	892,280,124	109,158,345,514	96.96%
- แปรรูป		424,882,765	63,520,402,600	73.28%	464,276,462	68,974,620,730	68.43%	503,045,688	74,544,620,450	67.67%	548,914,056	78,498,882,527	68.43%	567,479,895	78,478,463,825	63.60%
	ญี่ปุ่น	198,662,546	29,998,774,466	46.76%	224,382,764	34,681,262,785	48.33%	249,897,664	40,203,380,758	49.68%	284,487,544	44,546,770,697	51.83%	283,289,470	43,370,921,377	49.92%
	EU	179,879,152	26,950,596,869	42.34%	187,591,796	26,687,670,459	40.41%	200,563,267	26,610,624,458	39.87%	204,027,412	25,429,699,054	37.17%	223,285,435	26,772,197,804	39.35%
	อื่นๆ	46,341,067	6,571,031,265	10.91%	52,301,902	7,605,687,486	11.27%	52,584,757	7,730,615,234	10.45%	60,399,100	8,522,412,776	11.00%	60,904,990	8,335,344,644	10.73%
- แช่เย็นแช่แข็ง		154,934,945	15,679,876,838	26.72%	214,239,489	19,570,936,544	31.57%	240,299,364	21,364,760,403	32.33%	253,239,533	24,216,923,480	31.57%	324,800,229	30,679,881,689	36.40%
	ญี่ปุ่น	50,472,591	5,214,245,513	32.58%	100,126,108	9,750,499,699	46.74%	125,462,623	11,880,975,969	52.21%	143,091,334	14,777,827,675	56.50%	156,995,824	14,926,112,190	48.34%
	EU	91,618,051	9,256,361,205	59.13%	91,404,329	8,220,491,420	42.66%	91,099,316	7,416,482,334	37.91%	77,609,162	6,724,403,154	30.65%	104,836,286	10,803,799,290	32.28%
	มาเลเซีย	2,721,056	260,535,124	1.76%	4,403,366	384,274,832	2.06%	10,715,024	867,868,718	4.46%	13,435,068	1,108,478,217	5.31%	14,027,158	952,606,387	4.32%
	ฮ่องกง	2,582,875	274,905,409	1.67%	2,594,042	260,557,525	1.21%	3,426,812	380,460,693	1.43%	4,854,122	550,586,801	1.92%	6,584,228	739,542,162	2.03%
	แอฟริกาใต้	722,400	14,197,568	0.47%	7,192,478	86,803,149	3.36%	1,039,113	23,126,048	0.43%	4,333,740	175,606,646	1.71%	8,872,688	281,021,501	2.73%
	UAE	2,910,695	294,672,715	1.88%	3,929,450	420,781,417	1.83%	3,808,946	340,309,848	1.59%	2,835,384	226,274,196	1.12%	8	-	0.00%
	เกาหลีใต้	0	0	0.00%	43,708	6,265,043	0.02%	15,486	1,827,401	0.01%	2,358,741	232,420,623	0.93%	5,973,744	480,573,861	1.84%
	บาเรน	656,791	46,436,466	0.42%	708,122	49,170,007	0.33%	1,107,206	81,893,747	0.46%	1,256,050	84,816,733	0.50%	1,931,694	134,711,896	0.59%
	อื่นๆ	3,907,277	364,959,304	2.52%	3,837,886	392,093,452	1.79%	3,624,838	371,815,645	1.51%	3,465,932	336,509,435	1.37%	25,578,599	2,361,514,402	7.88%
เนื้อเป็ด		10,254,519	2,368,263,670	1.67%	9,511,313	2,178,110,903	1.34%	11,717,794	2,233,128,036	1.51%	11,876,151	2,133,213,023	1.42%	9,299,585	1,574,073,981	1.01%
- แปรรูป		7,049,828	1,858,682,815	68.75%	7,022,388	1,800,972,664	73.83%	7,344,305	1,733,635,322	62.68%	6,686,964	1,485,997,583	56.31%	4,073,897	937,789,083	43.81%
	ญี่ปุ่น	56,392	20,236,274	0.80%	87,415	30,030,525	1.24%	82,979	25,512,079	1.13%	90,537	26,183,817	1.35%	59,211	15,501,151	1.45%
	Eu	6,748,446	1,770,678,504	95.72%	6,708,849	1,713,526,958	95.54%	6,926,925	1,628,614,747	94.32%	6,234,695	1,379,336,437	93.24%	3,846,714	881,821,609	94.42%
	อื่นๆ	244,990	67,768,037	3.48%	226,124	57,415,181	3.22%	334,401	79,508,496	4.55%	361,732	80,477,329	5.41%	167,972	40,466,323	4.12%
- แช่เย็นแช่แข็ง		3,204,691	509,580,855	31.25%	2,488,925	377,138,239	26.17%	4,373,489	499,492,714	37.32%	5,189,187	647,215,440	43.69%	5,225,688	636,284,898	56.19%
	EU	112,236	11,066,418	3.50%	12,075	849,713	0.49%	168,941	16,223,092	3.86%	410,501	39,525,053	7.91%	180,017	21,754,911	3.44%
	ญี่ปุ่น	1,684,876	346,381,947	52.58%	1,554,458	282,510,605	62.45%	2,322,470	342,740,405	53.10%	3,303,242	502,825,899	63.66%	3,586,830	498,452,746	68.64%
	ฮ่องกง	581,280	40,490,928	18.14%	389,585	28,525,221	15.65%	1,269,610	75,176,056	29.03%	695,244	40,145,312	13.40%	551,438	44,710,772	10.55%
	เวียดนาม	0	0	0.00%	0	0	0.00%	96,136	2,617,677	2.20%	240,466	5,489,687	4.63%	0	0	0.00%

ผลิตภัณฑ์	ประเทศ	2557			2558			2559			2560			2561		
		ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า(บาท)	สัดส่วนของปริมาณ	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	สัดส่วนของปริมาณ
	UAE	223,553	24,064,349	6.98%	290,182	34,467,913	11.66%	258,836	30,932,192	5.92%	182,454	23,569,236	3.52%	0	0	0.00%
	แอฟริกาใต้	138,078	15,500,444	4.31%	110,474	13,480,404	4.44%	97,980	8,719,354	2.24%	160,604	12,295,001	3.09%	378,090	31,682,609	7.24%
	อื่นๆ	464,668	72,076,769	14.50%	132,151	17,304,383	5.31%	159,516	23,083,938	3.65%	196,676	23,365,252	3.79%	529,313	39,683,860	10.13%
เนื้อสุกร		16,606,818	3,291,511,743	2.70%	16,530,185	3,216,882,311	2.32%	13,304,483	2,905,994,576	1.72%	12,501,912	2,585,609,178	1.50%	12,584,466	2,454,295,476	1.37%
- แปรรูป		15,573,351	3,172,991,117	93.78%	15,083,312	3,057,606,616	91.25%	12,178,501	2,791,679,246	91.54%	10,930,151	2,431,203,415	87.43%	10,684,218	2,277,082,354	84.90%
	ญี่ปุ่น	15,269,504	3,112,897,856	98.05%	14,706,640	2,989,788,674	97.50%	11,840,964	2,727,228,674	97.23%	10,550,336	2,362,169,588	96.53%	10,283,821	2,208,116,292	96.25%
	ฮ่องกง	211,951	40,762,653	1.36%	216,286	39,517,035	1.43%	244,910	45,869,315	2.01%	266,017	47,316,708	2.43%	278,385	45,373,567	2.61%
	สิงคโปร์	91,849	19,330,608	0.59%	149,754	26,790,800	0.99%	82,654	17,126,240	0.68%	94,023	19,026,292	0.86%	106,432	21,729,563	1.00%
	อื่นๆ	47	0	0.00%	10,632	1,510,107	0.07%	9,973	1,455,017	0.08%	19,775	2,690,827	0.18%	15,580	1,862,932	0.15%
- แช่เย็นแช่แข็ง		1,033,467	118,520,626	6.22%	1,446,873	159,275,695	8.75%	1,125,982	114,315,330	8.46%	1,571,761	154,405,763	12.57%	1,900,248	177,213,122	15.10%
	ฮ่องกง	796,178	99,330,899	77.04%	773,491	93,154,980	53.46%	772,705	86,089,384	68.62%	1,040,567	109,549,373	66.20%	1,149,223	114,356,595	60.48%
	มาเลเซีย	177,529	11,783,899	17.18%	284,179	21,313,676	19.64%	328,764	24,059,776	29.20%	359,772	26,117,279	22.89%	475,217	32,797,486	25.01%
	อินเดีย	2,203	298,430	0.21%	9,057	1,741,146	0.63%	0	0	0.00%	37,162	4,088,140	2.36%	41,842	5,095,013	2.20%
	พม่า	0	0	0.00%	24,005	4,624,689	1.66%	14,884	2,589,216	1.32%	133,252	14,532,004	8.48%	225,872	23,494,852	11.89%
	รัสเซีย	48,735	6,000,000	4.72%	352,126	37,703,818	24.34%	0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%
	อื่นๆ	8,822	1,107,398	0.85%	4,015	737,386	0.28%	9,629	1,576,954	0.86%	1,008	118,967	0.06%	8,094	1,469,176	0.43%
เนื้อโค		1,931,005	209,119,986	0.31%	1,640,482	196,105,540	0.23%	1,470,975	161,879,554	0.19%	2,878,306	315,407,521	0.35%	2,461,803	266,902,378	0.27%
- แปรรูป		1,931,005	209,119,986	100.00%	1,640,482	196,105,540	100.00%	1,470,975	161,879,554	100.00%	2,878,306	315,407,521	100.00%	2,461,803	266,902,378	100.00%
	ญี่ปุ่น	1,931,005	209,119,986	100.00%	1,640,482	196,105,540	100.00%	1,470,975	161,879,554	100.00%	2,878,274	315,407,521	99.999%	2,456,470	266,902,378	99.78%
	อื่นๆ	0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%	32	0	0.001%	5,333	0	0.22%
- แช่เย็นแช่แข็ง		0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%
	มาเลเซีย	0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%	0	0	0.00%
เนื้อสัตว์ผสม		5,360,061	866,051,075	0.87%	5,869,048	914,423,046	0.82%	5,516,498	882,668,404	0.71%	4,413,741	683,726,071	0.53%	3,605,398	555,612,150	0.39%
- แปรรูป		5,360,061	866,051,075	100.00%	5,869,048	914,423,046	100.00%	5,516,498	882,668,404	100.00%	4,413,741	683,726,071	100.00%	3,605,398	555,612,150	100.00%
	ญี่ปุ่น	4,876,839	769,788,698	90.98%	5,503,152	846,668,030	93.77%	5,179,042	816,189,871	93.88%	4,170,460	641,087,762	94.49%	3,261,320	487,858,956	90.46%
	สิงคโปร์	116,125	17,139,257	2.17%	98,130	14,515,285	1.67%	90,363	13,280,460	1.64%	113,416	16,572,897	2.57%	72,090	10,448,701	2.00%
	EU	195,243	45,553,919	3.64%	103,295	30,459,575	1.76%	126,053	31,771,398	2.29%	42,607	10,455,764	0.97%	219,083	48,728,325	6.08%
	อื่นๆ	171,854	33,569,201	3.21%	164,471	22,780,156	2.80%	121,040	21,426,675	2.19%	87,258	15,609,648	1.98%	52,905	8,576,168	1.47%
ผลรวม		613,970,113	85,935,225,912	100.00%	712,066,979	95,051,079,074	100.00%	775,354,802	102,093,051,423	100.00%	833,823,699	108,433,761,800	100.00%	920,231,376	114,009,229,499	100.00%

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ที่มา : กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

สัดส่วนปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์ ปี 2561

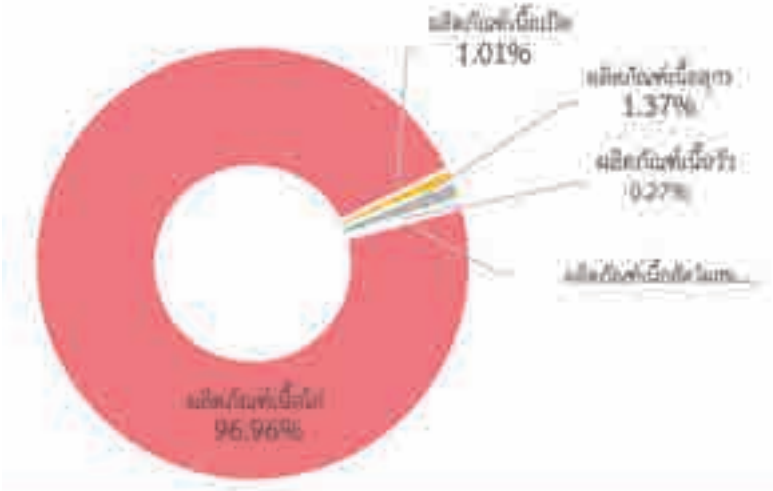

สัดส่วนปริมาณการส่งออกเนื้อไก่แปรรูป ปี 2561
จำแนกตามประเทศ

สัดส่วนปริมาณการส่งออกเนื้อไก่แช่เย็น/แช่แข็ง ปี 2561
จำแนกตามประเทศ

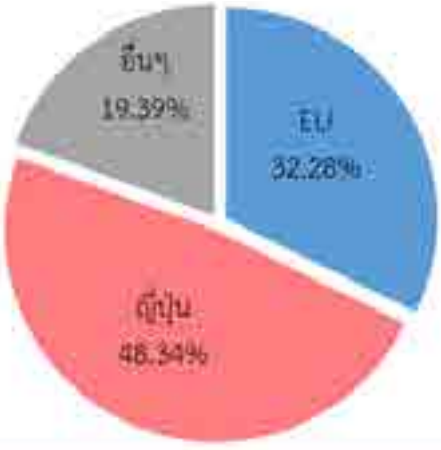

ปริมาณและข้อมูลการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป รายเดือน ปี 2561

ประเภท		รวมทั้งสิ้น	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
เนื้อไก่แปรรูป	ปริมาณ (กก.)	567,479,895	40,143,855	43,835,105	47,426,193	40,919,519	44,420,113	48,057,644	47,221,310	50,457,336	46,462,982	53,026,155	55,768,338	49,741,345
	มูลค่า (บาท)	78,478,463,825	5,441,242,638	5,888,261,772	6,390,132,009	5,478,627,882	5,990,760,508	6,585,459,838	6,605,285,461	7,106,664,644	6,602,050,759	7,572,648,841	7,863,536,835	6,953,792,638
เนื้อไก่แช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	324,800,229	20,833,601	24,343,886	23,834,052	23,656,952	28,370,156	28,776,559	30,314,612	32,741,276	26,968,703	27,265,585	30,287,943	27,406,904
	มูลค่า (บาท)	30,679,881,689	2,022,725,278	2,337,376,442	2,195,720,250	2,223,679,120	2,723,835,427	2,715,821,735	2,945,263,122	3,294,147,515	2,643,239,924	2,588,301,098	2,681,340,339	2,308,431,439
เนื้อเป็ดแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	4,073,897	327,036	390,455	290,696	222,056	356,762	250,949	337,869	508,070	321,866	376,516	341,796	349,826
	มูลค่า (บาท)	937,789,083	59,705,261	76,952,853	68,673,900	55,914,342	89,232,306	57,437,804	80,704,282	127,679,752	76,719,720	96,285,153	65,782,785	82,700,925
เนื้อเป็ดแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	5,225,688	489,935	471,697	338,781	387,985	400,414	384,669	439,401	353,740	483,821	502,639	516,540	456,066
	มูลค่า (บาท)	636,284,898	65,821,394	49,913,517	40,504,300	37,632,391	50,116,919	44,949,116	53,838,393	45,255,964	61,812,383	63,213,588	63,697,964	59,528,969
เนื้อสุกรแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	10,684,218	766,601	881,542	1,069,496	807,044	941,560	1,043,554	902,227	843,253	840,770	786,273	1,018,966	782,932
	มูลค่า (บาท)	2,277,082,354	145,948,087	142,418,957	215,424,353	179,806,287	214,285,694	237,440,963	211,387,082	187,845,897	189,388,096	165,831,454	205,430,876	181,874,608
เนื้อสุกรแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	1,900,248	210,633	70,919	139,316	118,465	154,298	215,329	181,407	133,634	134,336	109,053	160,511	272,347
	มูลค่า (บาท)	177,213,122	17,795,170	8,044,543	11,502,955	12,953,513	17,107,302	16,187,908	18,133,356	13,665,489	11,945,480	12,410,210	16,135,394	21,331,802
เนื้อวัวแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	2,461,803	190,399	241,774	277,407	167,361	250,907	175,017	191,746	236,405	278,958	137,850	168,375	145,604
	มูลค่า (บาท)	267,063,830	20,353,787	26,397,363	30,592,746	18,223,733	27,079,710	18,866,185	20,135,827	25,081,739	29,699,910	14,711,144	19,319,521	16,602,165
เนื้อวัวแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	มูลค่า (บาท)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เนื้อสัตว์ผสมแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	3,605,398	209,620	180,325	79,262	269,665	372,768	339,668	358,293	249,326	274,499	486,670	483,809	301,493
	มูลค่า (บาท)	555,612,150	31,945,546	26,934,139	13,196,285	42,776,903	55,910,596	51,925,111	57,903,050	40,641,648	44,365,241	70,633,410	75,598,697	43,781,524
รวม	ปริมาณ (กก.)	920,231,376	63,171,680	70,415,703	73,455,203	66,549,047	75,266,978	79,243,389	79,946,865	85,523,040	75,765,935	82,690,741	88,746,278	79,456,517
	มูลค่า (บาท)	114,009,390,951	7,805,537,161	8,556,299,586	8,965,746,798	8,049,614,171	9,168,328,462	9,728,088,660	9,992,650,573	10,840,982,648	9,659,221,513	10,584,034,898	10,990,842,411	9,668,044,070

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ที่มา : กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แปรรูป ปี 2561

ประเภท		รวม	EU	ญี่ปุ่น	อื่นๆ
เนื้อไก่แปรรูป	ปริมาณ (กก.)	567,479,895	223,285,435	283,289,470	60,904,990
	มูลค่า (บาท)	78,478,463,825	26,772,197,804	43,370,921,377	8,335,344,644
เนื้อไก่แช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	324,800,229	104,836,286	156,995,824	62,968,119
	มูลค่า (บาท)	30,679,881,689	10,803,799,290	14,926,112,190	4,949,970,209
เนื้อเป็ดแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	4,073,897	3,846,714	59,211	167,972
	มูลค่า (บาท)	937,789,083	881,821,609	15,501,151	40,466,323
เนื้อเป็ดแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	5,225,688	180,017	3,586,830	1,458,841
	มูลค่า (บาท)	636,284,898	21,754,911	498,452,746	116,077,241
เนื้อสุกรแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	10,684,218	-	10,283,821	400,397
	มูลค่า (บาท)	2,277,082,354	-	2,208,116,292	68,966,062
เนื้อสุกรแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	1,900,248	-	-	1,900,248
	มูลค่า (บาท)	177,213,122	-	-	177,213,122
เนื้อวัวแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	2,461,803	-	2,456,470	5,333
	มูลค่า (บาท)	266,902,378	-	266,902,378	-
เนื้อวัวแช่เย็น/แช่แข็ง	ปริมาณ (กก.)	-	-	-	-
	มูลค่า (บาท)	-	-	-	-
เนื้อสัตว์ผสมแปรรูป	ปริมาณ (กก.)	3,605,398	219,083	3,261,320	124,995
	มูลค่า (บาท)	555,612,150	48,728,325	487,858,956	19,024,869
รวม	**ปริมาณ (กก.)**	**920,231,376**	**332,367,535**	**459,932,946**	**127,930,895**
	มูลค่า (บาท)	**114,009,229,499**	**38,528,301,939**	**61,773,865,090**	**13,707,062,470**

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ที่มา : กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

ปริมาณและข้อมูลการส่งออกสินค้าปศุสัตว์แปรรูปกลุ่มอาหาร Non-Frozen ปี 2556-2561

ประเภท		2556	2557	2558	2559	2560	2561
ไอศกรีม	ปริมาณ (ตัน)	11,578	15,987	16,624	16,383	17,942	19,250
	มูลค่า (ล้านบาท)	652	868	897	868	996	1,012
ไข่นกกระทาต้มสุก	ปริมาณ (ตัน)	888	1,025	1,205	1,514	1,317	1,982
	มูลค่า (ล้านบาท)	73	91	118	157	129	182
ไข่สด/ไข่เค็ม	ปริมาณ (ตัน)	16,569	13,519	19,044	11,233	12,306	20,685
	มูลค่า (ล้านบาท)	786	679	957	613	686	1,110
นมและผลิตภัณฑ์นม	ปริมาณ (ตัน)	152,299	196,106	205,609	194,477	191,539	215,197
	มูลค่า (ล้านบาท)	9,890	13,765	12,768	9,861	11,134	12,002
น้ำผึ้ง	ปริมาณ (ตัน)	8,835	12,075	12,053	3,208	4,561	4,597
	มูลค่า (ล้านบาท)	669	961	1,026	305	396	373
บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	ปริมาณ (ตัน)	435	493	784	305	313	277
	มูลค่า (ล้านบาท)	58	77	131	53	53	44
รังนกและซุปไก่สกัด	ปริมาณ (ตัน)	338	1,522	1,619	1,200	776	724
	มูลค่า (ล้านบาท)	222	406	379	746	318	365
อาหารกระป๋อง	ปริมาณ (ตัน)	19,825	18,826	10,019	10,121	13,099	18,460
	มูลค่า (ล้านบาท)	2,677	2,647	1,125	1,050	1,489	2,149
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ	ปริมาณ (ตัน)	27,151	13,616	14,714	11,471	15,865	16,753
	มูลค่า (ล้านบาท)	3,757	1,965	2,501	1,932	2,755	2,950
รวม	**ปริมาณ (ตัน)**	**238,635**	**273,169**	**281,672**	**249,912**	**257,718**	**297,925**
	มูลค่า (ล้านบาท)	**18,783**	**21,459**	**19,901**	**15,583**	**17,956**	**20,187**

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ที่มา : กลุ่มตรวจสอบมาตรฐานด้านการปศุสัตว์ สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

สัดส่วนปริมาณการส่งออกสินค้าปศุสัตว์กลุ่ม Non-frozen จำแนกตามชนิดสินค้า ปี 2561

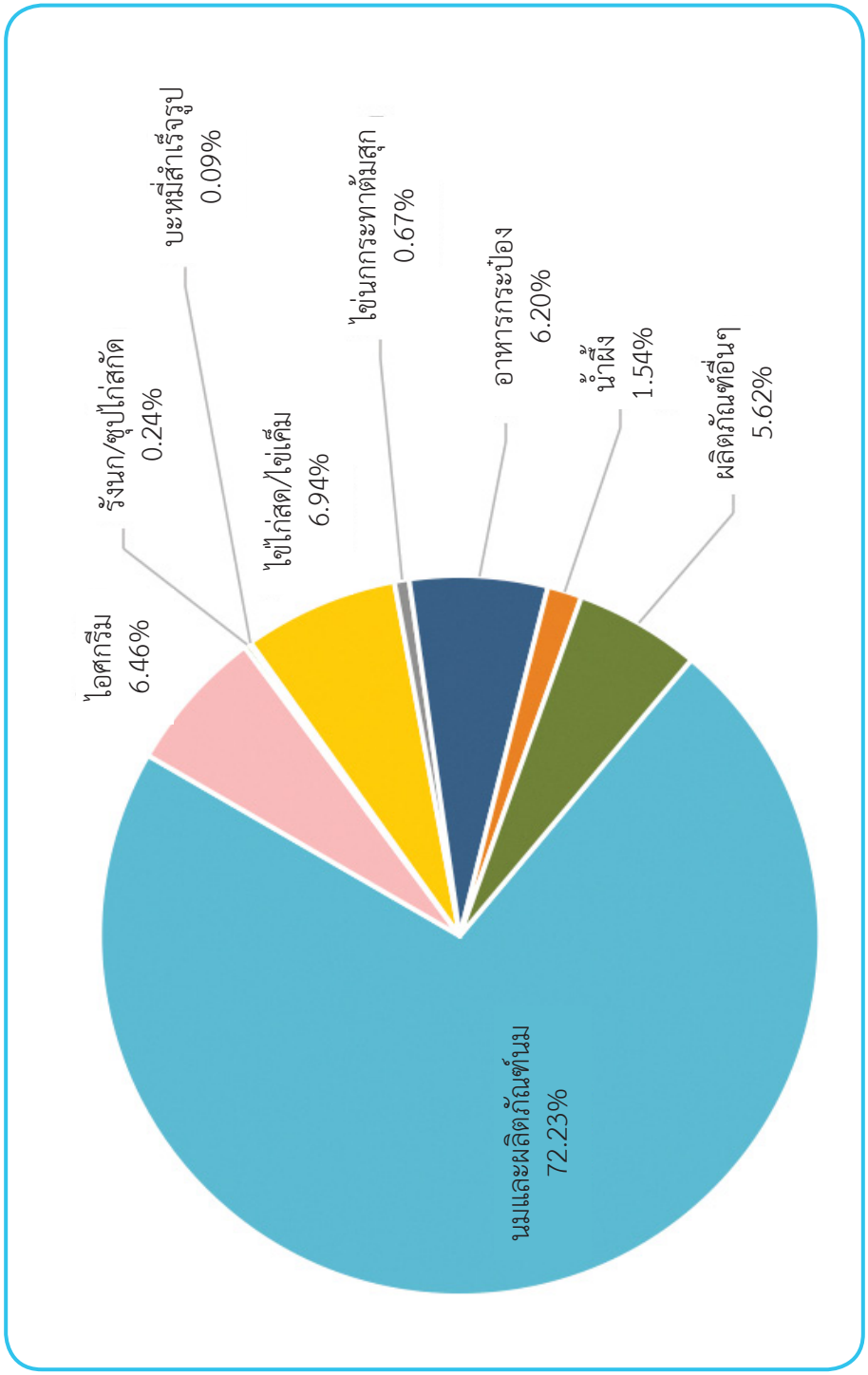

สัดส่วนปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยง ปี 2561

การส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยง ปี พ.ศ. 2561		
ขนมขบเคี้ยว	ปริมาณ (กก.)	4,304,451
	มูลค่า (บาท)	790,025,338
อาหารเม็ด	ปริมาณ (กก.)	210,368,522
	มูลค่า (บาท)	6,587,855,115
อาหารสัตว์เลี้ยงในภาชนะบรรจุปิดสนิท	ปริมาณ (กก.)	247,723,904
	มูลค่า (บาท)	26,872,032,593
อาหารว่าง	ปริมาณ (กก.)	5,963,474
	มูลค่า (บาท)	1,363,122,091
อื่นๆ	ปริมาณ (กก.)	798,765
	มูลค่า (บาท)	45,874,231
ปริมาณรวม	**ปริมาณ (กก.)**	**469,159,115**
มูลค่ารวม	**มูลค่า (บาท)**	**35,658,909,368**

สัดส่วนปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยง ปี 2561

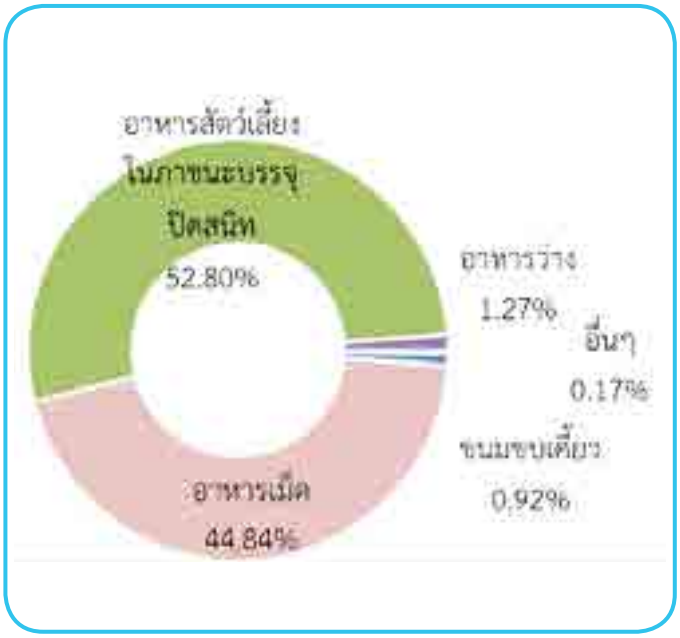

สัดส่วนมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ ปี 2561

ประเทศ	ปริมาณ (กก.)
United States	89,141,950
Malaysia	81,978,030
EU	50,242,696
Indonesia	48,114,021
Japan	38,983,364
Taiwan	29,890,286
Philippines	22,489,924
India	15,247,426
China	12,711,942

สัดส่วนปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์เลี้ยง รายประเทศ ปี 2561

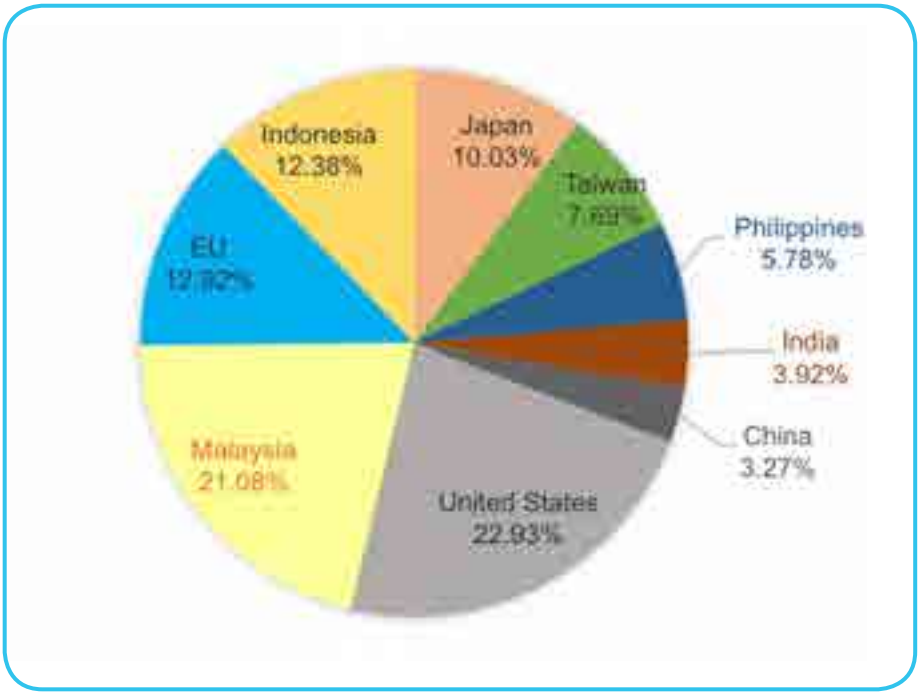

สถิติมาตรฐานฮาลาล

สถิติการดำเนินงานโครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล ด้านปศุสัตว์ ปี 2558-2560

กิจกรรม	2558	2559	2560
จำนวนการตรวจสถานประกอบการ ตามมาตรฐานฮาลาล	260 (104%)	406 (162.4%)	349 (139.6%)
จำนวนตัวอย่างที่เก็บตัวอย่าง ตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อน DNA สุกร	801 (100.13%)	801 (100.13%)	789 (98.63%)
อบรมผู้ประกอบการ องค์กรศาสนา และบุคลากรภาครัฐ	370 (100%)	370 (100%)	1,217 (118.16%)

มูลค่าการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ฮาลาล

ตาราง สถิติการส่งออกเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกของไทยไปยังประเทศกลุ่ม GCC ปี พ.ศ. 2550-2560

ปี (พศ.)	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์		บาห์เรน		ซาอุดิอาระเบีย		กาตาร์		โอมาน		คูเวต	
	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (กก.)	มูลค่า (บาท)
2550	18,826	2,768,366	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2551	88,583	13,055,096	0	0	95,328	8,399,268	0	0	0	0	0	0
2552	111,287	15,628,081	213,642	14,734,741	17,312	3,632,875	46,805	13,897,931	0	0	0	0
2553	165,049	23,503,469	712,064	37,868,553	119,117	22,381,168	30,000	6,850,534	0	0	0	0
2554	1,240,424	132,802,094	3,352,697	180,824,997	85,173	16,968,180	117,970	25,861,784	0	0	0	0
2555	7,869,199	704,429,171	3,082,719	196,815,752	0	0	150,343	35,470,207	88,546	6,170,434	0	0
2556	9,901,828	952,465,476	2,397,149	155,320,532	6,750	455,774	216,237	27,990,905	508,316	32,924,324	0	0
2557	7,099,156	879,645,022	656,791	46,436,466	32,465	4,030,974	118,543	9,444,055	137,952	16,265,142	0	0
2558	9,189,629	1,156,589,453	749,081	51,785,177	6,900	1,544,568	14,185	1,410,610	249,222	30,326,337	0	0
2559	8,559,223	1,064,492,884	1,107,206	81,893,747	0	0	10	0	506,802	60,072,042	10	0
2560	5,331,309	615,486,640	1,233,502	82,846,701	0	0	337,825	48,215,562	554,801	51,269,279	128,544	9,857,854
รวม	49,574,514	5,560,865,752	13,504,851	848,526,666	363,045	57,412,807	1,031,917	169,141,588	2,045,639	197,027,558	128,554	9,857,854

ข้อมูล : ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ที่มา : กลุ่มพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ฮาลาล สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

ปริมาณการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกของไทยไปยังประเทศกลุ่ม GCC ปี พ.ศ. 2550 - 2560

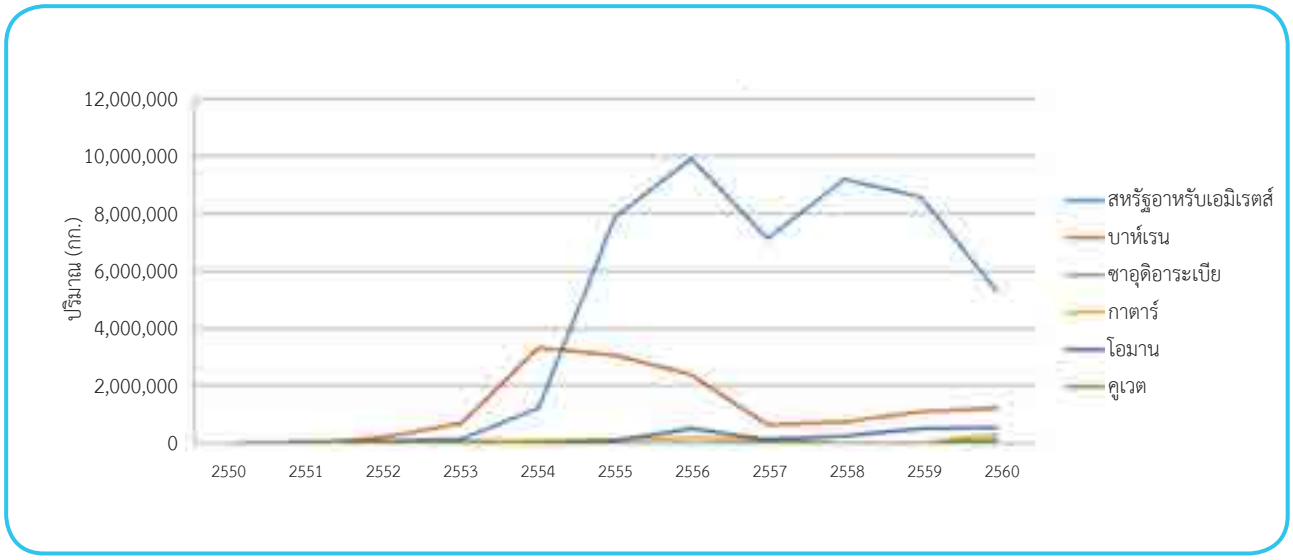

ข้อมูล : ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ที่มา : กลุ่มพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ฮาลาล สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

มูลค่าการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกของไทยไปยังประเทศกลุ่ม GCC ปี พ.ศ. 2550 - 2560

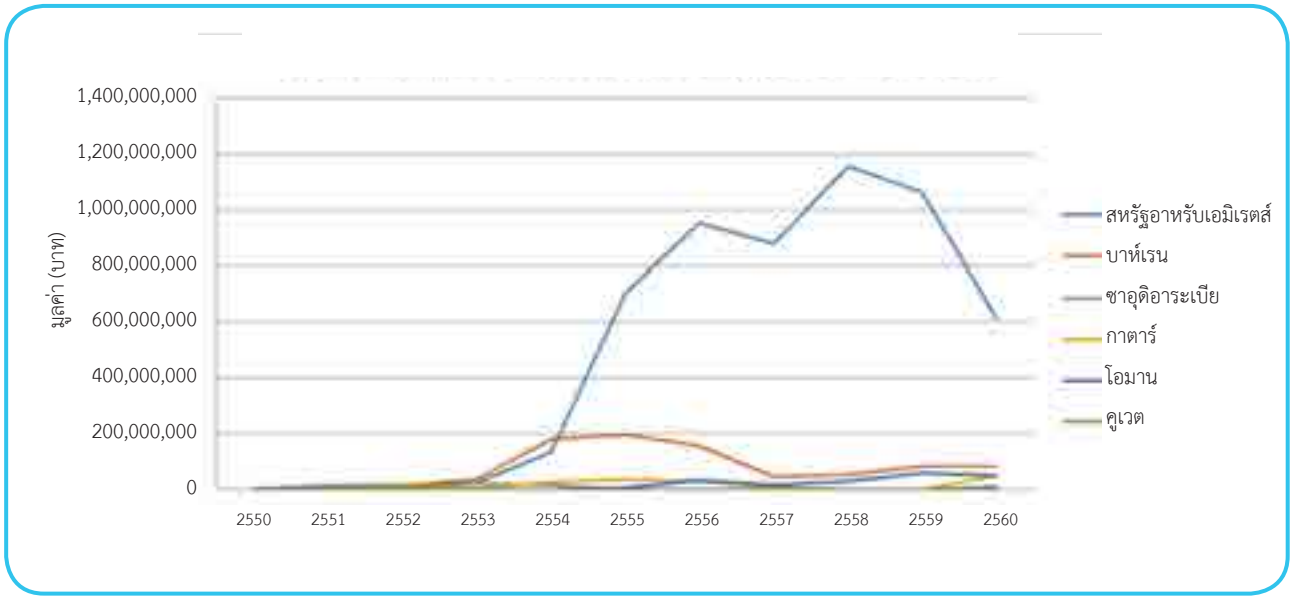

ข้อมูล : ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ที่มา : กลุ่มพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ฮาลาล สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

คณะผู้จัดทำ รายงานประจำปี 2561

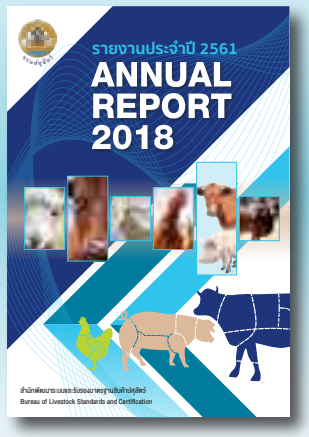

คณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี 2561

นายชุมพล บุญรอด	ประธานคณะทำงาน
นายโสภัชย์ ชวาลกุล	รองประธานคณะทำงาน
นายมารุต เชียงเถียร	คณะทำงาน
นายจิรภัทร อินทรสุข	คณะทำงาน
นายวรามล ใช้พานิช	คณะทำงาน
นางสาวปริญญา สาครเจริญ	คณะทำงาน
นางสาวดวงใจชนก ทับทัน	คณะทำงาน
นายธิติ อันตรเสน	คณะทำงาน
นางสาวกุศลิน ก้องกิติกุล	คณะทำงาน
นายฐิติพงศ์ แก้วธรรมานุกูล	คณะทำงาน
นางสาวญาฏิมา อินธิรัตน์	คณะทำงาน
นายปราโมช พวงชมภู	คณะทำงานและเลขานุการ
นายคัชพนธ์ อุดมสินค้า	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวพิชญา ปกป้อง	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

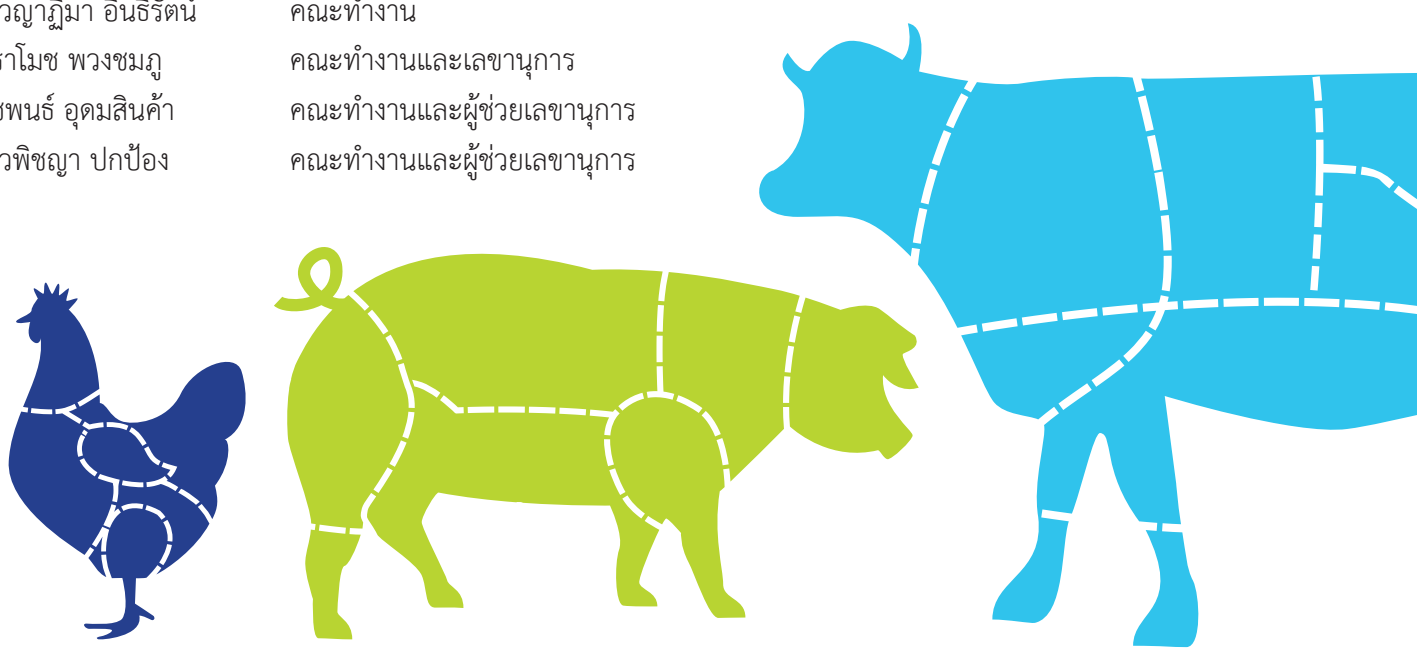

พิมพ์ที่ :ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4
145, 147 ถ.เลี่ยงเมืองนนทบุรี ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี
โทร. 0 2525 4807-9, 0 2525 4853-4 โทรสาร 0 2525 4855
E-mail : ACFT@co-opthai.com www.co-opthai.com

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์

Bureau of Livestock Standards and Certification